

VÉGET NEM ÉRŐ TÖRTÉNET

Mirella és az ekhós szekér

A szegények gyógyíre, az urak ostora

Az adott szálig: **A tölgyes oltalma**

1. A Garai-birtok köde és a hamis elixír

Krónikás

A köd úgy ülte meg a Garai-birtok szélét, mint a megüledett bűn. A szürke pirkadatban alig látszott a gázló, csupán a folyó kőharagja hallatszott, meg az ekhós szekér, a Vándorvár kerekeinek nehéz nyikorgása. Holló és Lant, a két szívós igásló gőzölgő orrcimpákkal feszült a hámnak a sáros emelkedőn. A bal kerék mellett Borda lépdelt – a hatalmas, félfülű fekete juhászkutya sárga szemeivel a sűrűt pásztázta, felmeredő szőrrel szagolva ki a közeledő veszélyt.

A bakon Mirella ült. A hideg pára ellenére formás, telt idomait szorosan fogta a bőrfűző, dúsan redőzött, színes szoknyája alól pedig kivillant a hímes csizma feje. Tollas kalapja alól koromfekete fürtök omlottak a vállára. Amint a szekér közelebb ért a fából tákolt vámházhoz, a ködből egy elnyűtt köpenyes, éhes képű jobbágyasszony lépett elő, három fázós pulyával a szoknyájába kapaszkodva.

Mirella tekintete azonnal megtelt melegséggel. Megrántotta a gyeplőt, s míg az ekhó alól előhalászott egy cipót meg egy vastag gyapjútakarót, szelíden intett az asszonynak. „Vedd csak, atyámfiak! Garai úr úgyis elvitte a gabonátokat, legalább ez melegítsen” – suttogta, s még egy apró csomó gyógyírt is a kezébe nyomott, egyetlen fityinget sem kérve cserébe.

Ám amint a vámház ajtaja csikordult, s előlépett a báró kapzsi tisztartója, Mirella arca egy szempillantás alatt átváltott a maró, cinikus mosolyra.

„Állj meg, asszony!” – dörrent rá a tiszt. – „A gázló használata és a szekérterher adója két ezüst!”

Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, s álszent alázattal hajolt meg, miközben tekintete pikírten végigmérte a férfit. „Ó, hát kelmed az az elhíreselt, igazságos tisztartó? Tekintetes uram, egy szegény vándorárúnak ennyi pénze nincsen... De látom én kelmed arcán azt a nemes, ám megfáradt vonást. A férfierő hanyatlása, ugye? Van nálam egy ritka keleti elixír, az udvari urak aranyért veszik. Neked odaadom a vám fejében... meg mindössze egyetlen ezüstért.”

A tisztartó szeme megcsillant a kapzsiságtól. Mirella dögös, csábító pillantása és a méregdrágán eladott, egyszerű színezett kútvíz azonnal megtette a hatását: a tiszt nemcsak átengedte a szekeret, de még ő fizetett a hamis csodaszerért. Mirella karikás

ostorát megsuhintva beugratott a ködbe, s míg a titkos dupla padlórekeszben lapuló szökött jobbágyfiú megkönnyebbülten sóhajtott, Borda még egy utolsó, fenyegető morgással kísért a becsapott vámőrt.

2. A túlsó part kavicsai

Mirella

A szekér nehéz tölgyfakerekei végre csikordulva megvetették lábukat a túlsó part csúszós kavicsain. A fagyos habok tajtékozva csapkodták a küllőket, amíg Holló és Lant utolsó megfeszüléssel ki nem vonták a nehéz ekhót a sodrásból. A hátuk mögött, a ködfal túloldalán Conrad rézkürtje élesen, dühödten reccsent meg, de a távolság már Mirelláéknak kedvezett.

„Átkozott fösvény banda, bárcsak fulladtak volna bele a saját vámvizükbe!” – sziszegte Mirella, és dühösen rántott egyet a gyeplőn, ahogy megigazította ázott kalapját. A fagyos víz átáztatta a hímes csizmát, s a maró hideg nem sokat javított a hangulatán.

Borda egyetlen ruganyos ugrással a bak melletti deszkára pattant. Megrázta csuromvizes, fekete bundáját – jéghideg permetet szórva Mirellára –, majd fenyegető vicsorgással nézett vissza a homályos folyó felé, készen arra, hogy bárkinek elharapja a torkát, aki követni meri őket.

„Na, még te is lefröcskölsz, te dög!” – mordult rá a nő, de közben keményen ráütött a bak mögötti dupla válaszfalra. „Hogy vagy odabent, kölyök? Bírjad még egy keveset, a sűrűben megállunk!”

A rekeszből fojtott, tüsszentéssel teli válasz érkezett. A szökött jobbágyfiú még egyben volt, bár a rémülettől alig bírta megszólalni.

Mirella meglengette az ostort, s a szekér zörögve beroggyant a túlsó part védelmet nyújtó, sötét tölgyfái közé. A kapzsi tisztartótól kicseátolt ezüst édesen csörrent egyet a bőrfűzőjében. Ha Garai báró kutyái utol akarják érni őket, ahhoz előbb át kell kecmeregniük a saját jeges gázlójukon.

3. Oltalom a tölgyesben

Mirella

A tölgyes sötétje védelmező takaróként borult a szekérre, felváltva a nyílt gázló metsző szélviharat. Mirella csak akkor húzta meg a gyeplőt, amikor a kürtök távoli riadója végképp elhalt a gomolygó pára mögött. Lant és Holló zihálva álltak meg a mohás fák alatt, gőzölgő párát fújva a hideg éjszakába.

„Na, gyere ki, te szegény pára, mielőtt teljesen jéggé fagysz!” – sziszegte Mirella, és gyors mozdulattal leugrott a bakról. A szekér oldalán lévő rejtett reteszt elhúzva felnyitotta a dupla válaszfalat.

A padló alól egy csuromvizes, didergő fiú kecmergett elő. Rémült szemei a sötétséget kémlelték, míg Borda oda nem lépett hozzá. A fekete dög egyetlen határozott, meleg horkantással végigszaglászta a fiú rongyos kabátját – a kutya morgása ezúttal nem fenyegetést, hanem szigorú őrséget jelzett.

Mirella száraz gyapjútakarót kanyarított a kölyök vállára, majd az övéből előhúzott egy kis flaskát. „Igyál ebből egy kortyot! Ez nem a tisztartónak szánt színezett kútvíz, hanem igazi gyógynövényes lé. Helyrehozza a vérkeringésedet, mielőtt továbbállunk.”

Míg a gyerek hálásan nyelt a csípős italból, Mirella elégedetten megveregette a bőrfűzőjét, ahol a félrevezetett vámoértől kicsalt ezüst csörrent. Borda a fák közt maradt, hegyezte a fülét, vigyázva az erdő csendjét. Garai uraság kutyái egyelőre lemaradtak, de a ködös birtok határai már karnyújtásnyira voltak.

4. Kormos menedék

Mirella

A szekér lassan gördült tovább a sűrűsödő fák között, míg végül a tölgyes mélyén kirajzolódott a mészégető roskatag kunyhójának sötét körvonala. Mirella türelmetlenül pattintott a gyeplővel, mert a fagyos szél és az üldözők hajkurászása alaposan kihozta a sodrából. „Na, mozgás, mielőtt Garai kopói mégis ráakadnak a nyomunkra!” – sziszegte élesen a fiúnak, amint megállították a lovakat a földbe süllyedt faház előtt.

Borda dühösen horkantott egyet, fülét hátracsapva méregette a fekete bokrokat. Hatalmas alakja szinte egybeolvadt az éjszakával, tekintete vészjóslóan villogott a félhomályban. Mirella egyetlen határozott rúgással felpattintotta a kunyhó korhadt ajtaját, kiverve belőle a vastag por- és koromréteget, majd erélyesen belökte a didergő kölyköt a védett belsőbe.

„Itt maradsz, amíg elül a riadó. Hajnalban a mészégetők átvesznek, ők eljuttatnak a szabad falvakig” – vetette oda Mirella pattogósan, miközben száraz avart s pattintott szikrát a kőpadkán. Ingerelte a gondolat, hogy a hajdúk a nyakukon lihegtek, de a didergő fiú láttán a haragja inkább a tisztartók ellen fordult.

Borda a küszöbön telepedett le, halk, vészjósló morgással tartva szemmel a ködös tisztást. Mirella felkapott egy plédet a szekérről, és szigorú arccal a kölyök vállára terítette. „Ne bámulj így, nem vagyunk szentfazekak, csak utáljuk Garai gőgös kopóit. Ül le a sarokba és maradj csendben!”

5. Ágak a keréknyomon

Mirella

Mirella halkan intett a fiúnak, majd óvatosan hátrafelé lépve behúzta a korhadtt ajtót. A kunyhó sötétje elnyelte a riadt gyermek alakját, de pihenésre még nem jutott idő. A szekér ott terpeszkedett a tisztás szélén, mint egy hatalmas, fekete felkiáltójel; ha Garai kopói erre tévednek, azonnal kiszúrik a nyomokat.

– Gyere, Borda, nem hagyhatjuk itt a tengelyt elrettentő példának – suttogta élesen a nő, miközben a ló zablájához lépett. – Még a végén azt hiszik a hajdúk, hogy vendégségbe jöttünk a mészégetőkhöz.

A hatalmas kutya némán követte, szőre felborzolódtott a fagyos éjszakai szélben. Fülelve fordította fejét a fák közt terjengő köd felé. A távolból tompa patasorozat és vadászkürt halvány visszhangja szűrődött át a tölgyfák törzsei között. Conrad emberei még mindig a gázló környékét fésülték át, de lassan tágították a kört.

Mirella gyors, gyakorlott mozdulatokkal terelte beljebb a szekeret a sűrű bozótosba. Néhány száraz ágat gallyazott le a földről, s a keréknyomokra szórta, hogy eltüntesse a friss barázdákat. Borda halkan felmordult, jelezve, hogy a szag megmarad, de a nő csak intett neki.

– Tudom, tudom. De az éjszakai derpesztő hideg nekünk dolgozik, az őrkutyák orra is befagy – suttogta Mirella, miközben visszafojtott lélegzettel lapult a bak mögé. A kockázat óriási volt, de a szeme sarkában ott bujkált a megszokott, dacos villanás. Garai uraság hajdúi ma éjjel üres kézzel térnek vissza a várba.

6. Nesztelen léptek

Mirella

A patkók ütemes kopogása szinte karnyújtásnyira csendült fel, majd a sűrű tölgyes szélén bizonytalanul megtorpant. A portyázó hajdúk érdes káromkodása átszűrődött a fagyos éjszakai levegőn, ahogy a fák sűrűjét kémlelték. Borda hatalmas teste megfeszült Mirella lábánál, de a fekete kutya egyetlen halk reccsenést sem engedett meg magának; csupán intelligens, sötét szemeit tapasztotta az ágak közt derengő holdfényre.

A lovasok néhány gyötrelmesen feszült perc után továbbálltak a gázló irányába, megunva a hiábavaló keresgélést. Mirella megvárta, míg a patasorozat tompa moraja teljesen elhal az éjszakai csendben, s csak ekkor engedett ki egy halk, elégedett sóhajt. A száraz ágakkal álcázott keréknyomok beváltották a hozzájuk fűzött reményeket: Garai úr pöffeszkedő kopói vakon átnyargaltak a nyomok felett.

A nő ruganyos mozdulattal pattant fel a bak mögül, s a szekér dupla fenekű rekeszéből gyorsan előhalászott egy vastag, gyapjú pokrócot meg némi szárított húst és árpakenyeret. Nem volt vesztegetni való ideje: odalépett a mészégető kunyhójához, és óvatosan benyitott a korhadtszakaajtón.

A szökött jobbágyfiú még mindig a sarokban kucorgott, riadt szemei tágra nyíltak a félhomályban. Mirella gyengéd, anyáskodó mosollyal terítette vállára a meleg takarót, s kezébe nyomta az elemózsiát.

– Edd meg gyorsan, öcsém, aztán pihenj egy keveset – suttogta melegen. – A hajdúk elvonultak, de pirkadatkor továbbindulunk.

Borda feszülten elnyúlt a kunyhó küszöbén, fülét a szél felé forgatva őrizte a csendet, míg Mirella odakint az éjszakai bepakolást igazította el.

7. Hajnali előkészületek

Mirella

Mirella halk mozdulattal rákattintotta a szekér oldalára a vasláncot, s gondosan eligazította a rakományt elfedő vastag ponyvát. A fagyos szellő még megrezegtette a tölgyfák korhadtszakai ágait, de az éjszakai feszültség lassan feloldódott a sötétségben. A nő elégedett mosollyal nyugtázta, hogy a szekér dupla aljának rejtett zárszerkezete még a

legélesebb hajdúszem előtt is láthatatlan maradt.

Borda a kunyhó küszöbét elhagyva nesztelen léptekkel sündörgött a szekér mellé. A hatalmas, fekete bundájú eb finoman a nő szoknyájához dörgölőzött, elismerésre vágyva a hibátlanul teljesített őrségért. Mirella csendesen felnevetett, s melegen megveregette a hűséges jószág nyakát, miközben a kunyhó felől már a szökött fiú egyenletes, megnyugodott légzése hallatszott.

– Jó munkát végeztünk, öregem – suttogta Mirella, miközben a bak alól előhalászott egy kis rézflaskát, és belekortyolt a fűszeres ágyas pálinkába. – Garai kopói most a gázlónál ázzanak csak kedvükre. Pirkadatkor mi a köves patakágy felé vesszük az irányt, ahol még a patkó sem hagy nyomot.

A nő még egyszer körüljárta a mészégető kunyhójának környékét, s egy puha fenyőággal álcázta saját friss csizmanyomait a nedves avarban. Az ég alján már derengeni kezdett a korai pirkadat szürkésége, jelzést adva a továbbindulásra. Borda vidáman meglendítette a farkát, felkészülve az újabb útra, amely végleg elfeledteti a hajnali veszélyt.

8. Gázolás a köves mederben

Mirella

A lovak türelmetlenül horkantottak a dermesztő pirkadatban, de Mirella egyetlen lágy kattintással és a gyeplő finom megmozdításával csendre intette őket. A szekér lassan elgördült a mészégető kunyhó védelméből, a vastag kerekek pedig puhán nyelték el a törmelékes erdei út egyenetlenségeit. Borda nem maradt el tőlük: az eb nesztelenül ügetett a bak mellett, fülei rángatóztak a legkisebb neszre is, orrát a hűvös reggeli szélbe emelve.

Néhány száz lépés után a sűrű tölgyes átadta helyét a sekély, köves patakágy világának. Mirella habozás nélkül kormányozta a fogatot a sebesen rohanó, kristálytiszta vízbe. A kerekek csobbanása elfojtotta a fa váz halk nyikorgását, s a sodrás pillanatok alatt eltünttetett minden nyomot, amit a lovak patái hagyhattak volna a felkavart homokban.

– Na, öregem, most keressenek minket Garai kopói! – kacsintott le Mirella a vízben gázoló kutyára, miközben gúnyos mosoly bujkált a szája szélén. – Ebben a vízben még az úri hiúságuk is fenékre futna.

A nő egy óvatos mozdulattal visszanyúlt a szekér belsejébe, és finoman megkocogtatta a dupla alj rejtett deszkáját. A kormos arcú jobbágyfiú halk koppintással jelzett vissza odabentről, bizonyítva, hogy a kényelmetlen búvóhely ellenére még tartja magát. Mirella meglegedetten bólintott. Még néhány fordulat a patakmederben, s ha eléri a köves gázló túloldalán elterülő fenyvest, végleg kikerülnek a hajdúk látóköréből.

9. A fenyves oltalma

Mirella

A patak sekély habjai mögött végül megreccsent a parti kavicságy, ahogy a szekér nehéz kerekekkel kigördült a szárazra. A sűrű fenyves hűvös, gyantaillatú árnyékkal ölelte körbe a fogatot, védelmező takarót borítva a fáradt vándorokra. A lovak elégedetten fújtattak egyet a partra érve, Borda pedig szilaj mozdulattal rázta ki bundájából a hideg cseppeket, apró vízpárát szórva a friss mohára.

Mirella ügyes kézzel fékezte meg a pónikat az első vaskos fenyőtörzs mögött, majd éber szemmel körbepillantott. A túlparti erdősáv felől semmi sem törte meg a pirkadat csendjét; Garai gőgös hajdúi nyilván még mindig a félrevezető kereknyomokat kutatták a mészégető kunyhójának közelében.

– Na, fiú, kimerészkedhetsz a kalitkádból! – suttozta a nő, miközben kipattant a bakról, és félretolta a takaróként szolgáló szalmabálát, megnyitva a titkos rekesz ajtaját.

A kormos képű jobbágygyerek nagyot szívott a harapós, friss erdei levegőből, s gyorsan megtörölte izzadt homlokát. Megszeppenten, mégis megkönnyebbülten kászálódott ki a deszkák közül, Mirella pedig nyomban egy karaj szikkadt kenyeret és egy kulacs tiszta vizet nyomott a kezébe.

– Egyél gyorsan! Az urasági lovasok keményebbek a sziklánál, de az eszük rövidebb a nyúlfarknál – mosolyodott el melegen a nő, miközben jóindulatúan megsimogatta a fiú borzas fejét. – Átvágunk ezen a sűrűn, és mire a nap felér az ég közepére, már a nagy vásárosúton zötykölődünk, ahol senki sem mondja meg, ki a vándoráru-kereskedő és ki a szökött cseléd.

10. Fenyőtűk hűvösében

Mirella

A fiú mohó kézzel tömte szájába a szikkadt kenyeret, miközben Mirella már meg is ragadta a pónik kantárját. Nem volt vesztegetni való idő. A sűrű, alacsonyan nyúló ágak védelmében a szekér lassan, csaknem nesztelenül gördült előre a puha, süppedős fenyőtűszőnyegen.

Borda a fogat előtt óvakodott, fülei feszülten riadtak minden apró neszre. A távolból, a patak túlsópartjáról tompa lódobogás és dühös kiáltások zaja szűrődött át a szürke pirkadati ködön. Garai hajdúi átkozódva hajszták a semmit a mészégető kunyhója körül, mit sem sejtve a víz nyelte keréknyomokról. Mirella szívében mégis gyorsabban vert a pulzus. Ha egyetlen tengely is elreped egy kiálló gyökérben, oda a menekülés.

– Lapulj vissza, öregem – suttogta hátra a fiúnak, aki gyorsan visszakászálódott a szalmabálák mögé. – Megtesszük a magunkét, a többit meg a jó szerencsére bízunk.

Borda hirtelen megtorpant. Egy száraz gally roppant meg tőlük pár lépésre. A kutya mormogva Mirellára nézett, mire a nő azonnal megállította a lovakat, és a kés nyeléhez nyúlt. A feszültség vágni lehetett a hűvös levegőben. Borda óvatosan megkerülte a legközelebbi vaskos fenyőtörzset, hogy kifürkéssze az előttük fekvő homályos erdei csapást.

11. Rejtek a mohás falak közt

Mirella

Borda óvatosan visszalépett a vaskos törzs mögül. Nem a hajdúk bukkantak fel: csupán egy megrémült őz csörtetett át a túlsó avaron. Mirella türelmetlenül, mélyről jövő horkantással fújta ki a levegőt, de egyetlen másodpercet sem vesztegetett. A gyeplőt megrántva újra intett a póniknak, s a szekér nesztelenül haladt tovább a süppedős, túleveles talajon.

A fenyves hirtelen ritkulni kezdett, s a fák fojtogató ölelésében feltárult a mészégető régen elhagyott, roskadozó kunyhója. A korhadt gerendákat vastagon bevonta a sötétzöld moha, a feketéllő tető szinte teljesen egybeolvadt a körülötte nyújtózó erdei árnyakkal.

- Ki a szekérből, de tüstént! - sziszegte Mirella maró éllel a szalmabálák felé hajolva. Megragadta a megszeppent jobbágyfiú karját, és erélyesen kirángatta a ponyva alól. A fiú még mindig a maradék kenyeret szorongatta, de meg sem merte nyitni a száját, úgy botorkált a nő nyomában. Mirella a kunyhó félig nyitott, kormos ajtajához tuszkolta a gyereket.

Borda a tisztás szélén állt meg, felborzolt háttal, vicsorogva méregetve a patak felőli sűrűséget. Garai hajdúinak dühödt ordítószása lassan elhalt a távolban, ahogy a lovasok rossz irányba haladtak a túlparton.

- Húzd meg magad abban a kormos sarokban, és ha kedves az életed, ki ne dugd az orrod! - vetette oda Mirella szikrázó tekintettel, majd határozott mozdulattal rátolta a korhadtszakaajtót a fiúra.

12. A vakvágány csele

Mirella

A korhadtszaka még halkan nyikordult egyet, mielőtt a kunyhó koromtól fekete falaiba olvadt a csend. Mirella nem teketóriázott: azonnal felnyalábolt egy adag száraz fenyőgallyat a földről, s egyetlen lendületes mozdulattal a kunyhó elnyűtt bejárata elé döntötte, mintha csak a szél hordta volna oda a hulladékot. A helyszín így pontosan úgy festett, mint egy évtizede elfeledett, romos erdőszéli hajlak.

Borda halkan megszimatolta a nyirkos avart, majd elégedetten megcsóválta a farkát. A túlsó part felől még hallatszott néhány távoli, elfojtott káromkodás, de a hajdúk lovaik patáit már a sáros földúton ugratva haladtak kelet felé - a csel bevált, a sekély víz elnyelte a nyomokat, a hajdúk pedig vakvágányra futottak.

- No, legalább az a gőgös Garai-féle bagázs egy darabig a saját árnyékát kergeti - suttogta Mirella egy halovány, elégedett mosollyal a szája szélén.

Gyorsan visszalépett a szekérhez, s végignézett a bakon: egyetlen elvesztett morzsa vagy elhullajtott szalmaszál sem maradhatott utánuk. Összébb húzta a ponyva szélét, majd finoman meglegyintette a gyeplőt, hogy a két póni még néhány lépést tegyen a sűrűbb árnyékot adó fenyőágak alá. Nem volt értelme azonnal útra kelniük; meg kellett várniuk, míg az erdő teljesen visszanyeri szokásos, békés lüktetését.

13. Suttogás a korom mögött

Mirella

Mirella intett a fekete kutyának. Borda feszülten megállt a sűrű bokrok árnyékában, fülét hátracsapva figyelt. A hajdúk patadobogása végképp elhalt a távolban, s az erdő lassan visszazökkent a maga megszokott, békés ritmusába.

A lány még egyszer gyanakvón méregette az erdei utat, majd rövid, megfontolt léptekkel visszalopózott a gallyakkal eltorlaszolt kunyhóbejárathoz. Óvatosan félretolt egy sűrű fenyőágot, épp csak annyira, hogy nesztelenül besurranhasson a sötét, kormos belső térbe.

A szökött jobbágyfiú a sarokban kuporgott, tágra nyílt, riadt szemmel bámulva a homályba. A nyirkos falak hűvöst árasztottak, a fiú mégis úgy zihált, mintha még mindig a sarkában lihegnének Garai emberei.

– Elmentek. Nincs baj – suttogta Mirella halkan, szaggatottan.

Előhúzott az övéből egy lapos bőrkulacsot, és a megriadt fiú felé nyújtotta. A srác reszkető kézzel vette át a friss vizet, s hálásan, kapkodva ivott belőle néhány kortyot.

– Tarts ki. Vigyázunk rád – tette hozzá Mirella, miközben a résen át visszanezett a szekér irányába.

Borda odakint halkan felmordult, jelezve, hogy a levegő tiszta. A közvetlen veszély elmúlt, de a továbblépést alaposan meg kellett tervezniük: amint újra elindulnak a szekérrel, a fiúnak biztonságosabb helyet kell találniuk a ponyva alatt.

14. Úton a gázló felé

Mirella

Mirella kislisszolt a kunyhó hűvöséből, és egyetlen intéssel jelt adott Borda felé. A fekete kutya tüstént közelebb óvakodott, fülei éberen felmeredtek, de a veszély elültével testét már nem feszítette a korábbi görcsös ugatásra készség. A lány nem teketóriázott: gyors, megszokott mozdulatokkal átrendezte a szekér hordóit és a gyapjútakarókat, kiszabadítva a dupla padló feletti elrejtett zugot.

– Gyere, csendben! – intett a kunyhó felé halkan.

A megkönnyebbült fiú meggörnyedve kibújt a kormos falak mögül. Léptei még

bizonytalanok voltak, de Mirella gyengéd, mégis határozott kézzel segítette fel a ponyva alá. A puha pokrócok közé kuckózva a legényke végre úgy érezhette, a szerencse mellé szegődött. Mirella még egy hordó szárított gyógynövényt tolt a búvóhely nyílása elé, teljesen elrejtve őt a kíváncsi tekintetek elől.

Borda meglegedetten szimatolt a kerék mellett, majd elébe ügetett az erdei úton. A lány elsimította a friss nyomokat egy fenyőággal, majd ruganyosan fellépett a bakra. A gyeplőt kézbe véve csendesen csettintett, s a szekér halk nyikorgással megindult a tölgyes sűrűjén át, a gázló irányába.

15. Csobogó biztonság

Mirella

A kerekek halkan nyikordultak a szekér alatt, amint a sűrű tölgyes fokozatosan átadta helyét a nedvesebb, füzes vízparti aljnövényzetnek. Mirella lazán tartotta a gyeplőt, de szemeit éberén a fákon túl derengő tisztáson tartotta. A folyó csobogása már tisztán hallatszott a hűvös szélben, jelezve, hogy a gázló karnyújtásnyira van. Garai hajdúinak nyoma sem látszott: a tisztartó gőgös kopói régen bevetették magukat a téves csapásra.

Borda a füzes szélén megtorpant, s fekete orrát a magasba emelve szaglászta a páradús levegőt. Egyetlen halk fújtatással jelezte úrnőjének, hogy a környék csendes és békés. Mirella elégedetten elmosolyodott, majd egy picit lehajolt a bakról, közelebb a lába alatti rekeszhez.

– Kitartás, odafi! A túlsó parton már nem érnek el a pöffeszkedő nagyurak korbácsai – suttogta derűsen a gyógynövényillatú deszkák felé.

A szekér könnyed döccenéssel lépett be a sekély folyóba. A köves mederben a paták alatt vidáman fröccsent a tiszta hab, Borda pedig elégedetten gázolt a kerekek mellett, menet közben egy-egy gyors kortyot kanyarítva a friss vízből. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a partoldal felé, ahol a túlsó fák védelmező árnyéka már a veszélytelen út kezdetét ígérte.

16. A szabad part árnyékában

Mirella

A kerekek végül puha, nedves fövényen döccentek meg, ahogy a szekér kigördült a habokból a túlsó partra. Mirella egy védett, sűrű fűzbokor mögé kormányozta a fogatot, messze a túlparti hajdúk tekintetétől. Odalent, a folyó túloldalán a Garai-birtok fenyvesei már csak sötét, fenyegetésmentes sziluettként nyújtóztak az ég felé.

Borda megrázta magát, szóréről sziporkázó vízcseppek röpködtek a levegőben, majd örömteli, halk vakkantással lépett a bak mellé. Mirella leugrott a fűbe, gyorsan átvizsgálta a környéket, s mivel a madárcsicsergésen kívül semmi sem bontotta meg a csendet, visszalépett a szekér oldalára. Egy határozott mozdulattal kiakasztotta a duplafenek rejtett reteszt.

– No, gyere csak ki a sötétből, te kisfiú! – intett derűsen, miközben felsegítette a kormos, reszkető jobbágygyereket. – Innen már egyetlen udvari hajdú sem rángat vissza a dologházba.

A fiú pislogva dörzsölte meg a szemét a hirtelen világosságban, s amint megérezte a szabad part illatát, megkönnyebbült sóhaj szakadt ki belőle. Borda barátságosan odadörgölőzött a lábához, mintha csak azt mondaná: elvégeztük a dolgot. Mirella előhalászott a ponyva alól egy darab szárított húst meg egy puha cipót, s a fiú kezébe nyomta.

– Edd meg, aztán felkapaszkodhatsz a bakszék mögé. A következő vásáros faluban keresünk neked egy rendes mestert, aki mellett megbecsült ember lehetsz – mondta mosolyogva, majd megragadta a gyeplőt. A szekér elindult a biztonságot adó, napfényes országúton.

17. Sorompó a vásár előtt

Mirella

A szekér dörögve falta a mérföldeket a poros országúton. Borda feszülten ült a bakszék mellett, szőre még nyirkos volt a folyó vizétől, s sötét szeme élesen pásztázta az útszélt. Valahányszor egy kövérebb varjú elröppent a szélfúttá tölgyek ágai közül, a fekete eb fojtott, vágó morgással jelezte nemtetszését.

– Nyugalom, Borda! Nem kell minden madárban a tisztartó kopóját látni – vetette oda Mirella tüskésen, miközben megrántotta a gyeplőt. Hangja még őrizte az átkelés feszültségét, s a méreg tisztán forrt benne a pöffeszkedő uraságok miatt. – Bár ha mégis utánunk jönne valamelyik Garai-bérenc, ígérem, maga fogja megenni a saját nyergét.

A bakszék mögött kuporgó fiú félve nyelt egyet, szorosan markolva a félig megevett cipót. Nem mert szólni, csak hálás, megrémült pillantással figyelte a nő határozott hátát. Mirella megérezte a gyerek dermedtségét, s bár a fogát csikorgatta a felgyülemlett dühtől, a hangja egy csapásra megenyhült, ahogy hátrapillantott.

– Ne remegj, kölyök! Ami a túlparton maradt, az ott is rohad el. Előttünk meg ott magasodik a vásáros falu tornya – bökött előre a korbács nyelével.

A távolban valóban kibontakoztak a faházak zsindelytetői és a templom karcsú csúcsa. Az út szélén azonban egy roskatag vámszedő bódé bukkant elő, ahol egy dülledt szemű, peckes hajdú támaszkodott a lándzsájának, kéjesen lesve a közeledő fogatot. Mirella szája gúnyos mosolyra húzódott: a bosszúsága azonnal tette kész, maró furfanggá változott.

18. A kénköves csel

Mirella

Mirella megrántotta a gyeplőt, s a szekér nyikorogva állt meg a keresztbe fektetett, vaskos fagerenda előtt.

– Hó, megállj! – harsant a hajdú hangja, s gőgösen lépett elő, miközben lándzsájának hegyét a nyögdecselő lovak felé bökött. – A vásári vám négy garas! És mi lapul a ponyva mögött, szép szál fehérem?

Mirella teátrálisan meglepett arcot vágott, majd édes, ám hamiskás mosolyra húzta a száját, miközben gúnyos csillogás gyúlt a szemében.

– Négy garas egy ilyen derék, éles szemű vitéznek? – kuncogott, s kissé előrehajolt a bakszéken. – Bárha csak teli erszényem lenne egy ilyen szálás legénynek! De jaj, nekem csak kénköves kenőcsöm meg fokhagymás pálinkám van. A fekete nyavalya ellen való, tudja-e kelmed?

A vámszedő rögtön hátrahőkölt, gyanakvóan és megrettenve méregetve a poros ponyvát.

– Fekete nyavalya? Miféle nyavalya?

– A túlparti gázlónál terjed, tekintetes uram! – suttogta Mirella titokzatosan. – Kiütéssel kezdődik, aztán a torkot szorítja meg... Épp a szegény betegeket gyógyítani igyekszem a vásárba. Borda, mutasd csak a tisztelt úrnak a köhögőst!

Borda e pillanatban fojtott, fenyegető morajjal emelkedett fel a bakszék mellett. Borzolt szőrrel, csillogó, vészjósló szemekkel meredt a hajdúra, és mély gurgulázással villantotta meg éles agarait.

A vámszedő sápadtan nyelt egyet, s kapkodva intett a fegyverével.

– Húzzon innen a nyavalyás portékájával! Be ne hozza a bajt a faluba! – kiáltotta, s sietve felrántotta a korhadtsorompót.

Mirella elégedetten csettintett, s a szekér csikordulva gördült át a szabaddá vált úton.

19. A kovácsműhely árnyékában

Mirella

A vásár zaja azonnal körbefogta a nyikorgó ekhós szekeret. Tarka sátrak, fűszeres pecsenyefüst és cserépedények csilingelése kavargott a kőporos utcán, de Mirella pillantása éles maradt, akár a borotva. Nem állt meg a kavarodás közepén, hanem mélyebbre terelte a fáradt lovakat, egy eldugott, árnyékos sikátor felé, a kovácsműhely mögé.

– Még egy ilyen pökhendi svihák, és legközelebb valóban ráuszítom a döghalált – sziszegte Mirella méltatlankodva, miközben leugrott a bakszékről. Dühét alig tudta leplezni, orcája égve pirult a felgyülemlett méregtől.

Borda nesztelenül pattant le a bakról, marcona termete azonnal elállta a keskeny utcácska bejáratát. Éles szemeivel a tömeget pásztázta, s halk, fenyegető morgással intett távol egy kíváncsiskodó péklegényt, aki túl közel merészelt lépni a szekér ponyvájához.

Mirella hátrasietett, és a szekér aljához térdepelve halkan elkoppantotta a titkos jelt a tölgyfadeszkán. A rejtett zug rekesze halkan kinyílt, s odabentről egy megrettent, kormos arcú fiú pislogott ki a homályból.

– Na, gyere ki, te szerencsétlen! A kutyák nem találtak meg, a vámszedőt pedig elnyelte a saját félelme – vetette oda éles, mégis gondoskodó hangon Mirella, miközben egy

adag száraz kenyeret meg egy kulacs vizet nyújtott be a fiúnak. – De ne ugrálj, a faluban még ezer szem figyel!

20. Zsarátnok és szurok

Mirella

A kovácsműhely üllőjének ritmikus csattogása szerencsére elnyomta a szekér aljából kiszűrődő fészkelődést. Mirella egy pillanatra sem lankadt: visszanyúlt a ponyva alá egy kormos, szakadt posztóköpenyért, és a fiú nyakába borította.

– Húzd a fejedre! – suttogta élesen, feszülten. – Ha valaki kérdezi, a kovács új inasa vagy. Nem beszélsz, csak hordod a szenet!

Borda füle hátralapult. A természetes kísérő mozdulatlanra dermedt, szeme a sikátor torkolatára szegeződött. Nehéz csizmák koppantak a kőpadkán: két fegyveres hajdú haladt el a bejárat előtt. A vámszedő emberei voltak, láthatóan még mindig gyanakodva pásztázták a forgatagot.

Mirella melle szaporán hullámozott a félelemtől, de tekintete éles maradt. Gyorsan a szekér oldalának dőlt, mintha csak a hámot igazgatná.

– Ne mozdulj, Borda! – sziszegte halkan. A férfi izmai megfeszültek, marokba szorított kézzel állta a sarkot, készen a legrosszabbra.

A hajdúk végül nem fordultak be a szűk zugba; a kovács pörölyének zengése és a felszálló szikrák eltántorították őket. Amint odébbálltak, Mirella a fiú felé bökött a fejével.

– Nyomás a déli kapu felé! A tömegben elvegyülsz – nyomott két rézpénzt a kezébe.

A fiú bólintott, és a széntartó mögött nesztelenül osont el a szabadba.

21. Füst és szurokszag

Mirella

A fiú karcsú alakja másodpercek alatt elenyészett a ponyvás szekerek és a hangoskodó kofaasszonyok forgatagában. Mirella mély levegőt vett, de a tüdeje azonnal megtelt a szomszédos műhelyből áradó nehéz, kénköves füsttel meg az rotyogó szurok maró szagával. A veszély még egyáltalán nem múlt el; a légkör szinte vibrált a feszültségtől.

– Mozduljunk, Borda – intett a nő fojtott hangon a kordé felé. – A hajdúknak hamar feldereng, hogy a csillogó rézpénz és a hamis vámcedula nem ér egy fabatkát sem.

Borda nem teketázott. Hatalmas markával megragadta a rúdat, miközben gyanakvó tekintetével még egyszer végigpásztázta a sikátor száját. A szekér nehéz tölgyfa kereke csikordult egyet a szűk kőpadkán, s pont ráhajtott a kovács által kint felejtett, gőzölgő szurokcsöppekre. A fekete, ragadós massa azonnal rátapadt a küllőkre, de most ez volt a legkisebb gondjuk.

A távolból lópaták csattogása és durva kurjongatás hallatszott: a hajdúk rájöttek a cselre, és visszafordultak. Mirella gyorsan felkapott egy marék korommal kevert, még izzó zsarátnokot az üllő melletti dézsából, majd egyetlen lendülettel a szekér mögött felhalmozott nedves faforgácsra szórta.

Sűrű, szürke füstfelhő csapott fel a szűk utcában, fojtogató vakfoltot képezve a hajdúk orra előtt. Mirella megragadta Borda karját, és a gomolygó takarásban hirtelen befordultak a mészárosok sötét, szűkös sora felé, végleg elnyelve nyomaikat a vásári forgatagban.

22. A mészárosok árnyékában

Mirella

A mészárosok sora nyers hús- és faggyúszagtól terhesen fogadta őket, de ez a maró bűz most áldásnak bizonyult: elnyomta a szekérről áradó égett szurok szagát. Borda megfeszült izmokkal tolta a kordét a nyersbőrökkel teli kampók között, miközben gyanakvó pillantást vetett minden szembejövőre. A kereken ragadó fekete massa belepörgött a szétvert vágóhídi porba, így szerencséire nem hagytak feltűnő nyomot maguk után.

– Elég a morcolásból, Borda! Még a végén kiszúrnak minket azok a köpönyegforgatók – sziszegte Mirella fojtott, méregtől fűtött hangon, miközben gépiesen helyreigazította a ponyvát. – Nem állunk meg, amíg el nem érjük a kelmefestők sikátorát.

A hajdúk dühödt kiabálása már csak tompa morajként hallatszott a füstbe borult kovácsműhely felől. A vásár forgataga hamar elnyelte a két menekülőt; a kofaasszonyok veszekedése és a lábasjóságok bölgése elfedte a kerék nyikorgását.

Borda vágó élességgel vetette oda a választ, miközben félretolt egy útjába kerülő

hordót:

– Lassíts! Ha szaladunk, azonnal ránk uszítják a porkolábot!

Mirella éles szemmel pásztázta a bódék közötti szűk sikátorokat. Bár a szándékosan szított kénköves füst lefogta az üldözők szemét, a városi adószedők nem felejtettek könnyen. Egy félreeső, dohos szegletben végül megtorpantak a ponyvás szekérrel, ahol a falak árnyéka elrejtette őket a kíváncsi tekintetek elől.

23. Cukormáz és acél

Mirella

Mirella először a ponyva alá nyúlt, és halk csitítással intette nyugalomra a rejtőzködő fiút, aki szaporán szedte a levegőt a sötétben. A kordé gyomrában a kölyök végre kidughatta a fejét, miközben Mirella egy csomó kormos rongyot nyomott a kezébe gyors álcaként.

Ám a csend pillanatai nem tartottak sokáig. A sikátor torkolatában meglebbent egy selyemszegélyes posztóköpeny: a város gőgös vámszedője lépdelt be, nyomában két fegyveres hajdúval. Az úr gyanakvóan fintorgott a szurokszag láttán, és gőgös pillantása rögtön a kordéra szegeződött.

– Mit somfordáltok itt a homályban, csavargók? – kiáltotta rőfös gőggel, kezét a szablamarkolaton pihentetve.

Mirella egyetlen szempillantás alatt váltott át a dühös sziszegésből álszent alázatosságba. Cukormáz mosollyal lépett előre, miközben mélyen megdöntötte a fejét.

– Jaj, tekintetes uram! Csak a szegény árusok portékáját rendezgetjük – csevegte mézesmázos, pikírt hangon. – Csupán ritka kenőcsöket hoztunk a nemes urak csúzára meg a kevély tisztek fejfájására...

Mögötte Borda előlépett a fal árnyékából. Hatalmas, kormos vállalai betöltötték a szűk sikátort; vészjósló hallgatással szorította össze ökleit, és olyan fenyegetően meredt a tisztre, hogy annak szava a torkán akadt. A gőgös vámszedő megtorpant, felmérte az erőviszonyokat, majd morogva inkább továbbállt.

24. Lombok oltalmában

Mirella

Amint a vámszedő és fegyveresei léptei elhaltak a macskaköveken, Mirella arcáról azonnal elenyészett a cukormázos mosoly. Egyetlen szilaj pillantással intett Bordának, miközben a kordé mélyén megbúvó fiú még lélegezni is alig mert.

– Mozgás! Mielőtt meggondolják magukat – sziszegte a lány halkan, feszülten.

Borda nem teketóriázott. Megragadta a kordé rúdját, és hatalmas vállával nekifeszülve kitolta a nehéz szekeret a szűk kapualjból. A vásár kavargó forgataga nyomban elnyelte őket, ám a nyílt téren nem maradhattak. A szurokszagú nyomokat el kellett tüntetniük a kíváncsi szemek előtt.

A mészárosok sora felé vették az irányt, ahol a vér és faggyú erős szaga hamar elnyomta a gyanús szurokgőzt. Mirella menet közben némi sárral kente össze a kerekeket, miközben tekintete szüntelenül a tömeget pásztázta. Borda komor csendben, vészjóslóan lépdelt mellette, felkészülve a legrosszabbra.

A piac szélén végre feltűnt a vágyott menedék: a patakpartot szegélyező, dús fűzes.

– Ott! A lombok mögött! – mutatott előre Mirella szaporán szedve a levegőt.

Borda egyetlen határozott lökéssel betolta a kordét a sűrű, zöld fedezékbe. A hajlékony ágak és a kövér levelek jótékonyan borultak feléjük, elrejtve őket a hajdúk szeme előtt.

25. A fűzes csendjében

Mirella

A fűzfák sűrű, lehajló ágai kint tartották a vásár zaját és a kíváncsi tekinteteket. A hűvös, zöld homályban a patak halk csobogása szinte megnyugtatóan hatott az iménti feszültség után.

Mirella nem vesztegette az időt. Lépteivel alig verve zajt, a kordé hátsó részéhez sietett, és óvatosan félrehajtotta a gyékényponyvát, majd felemelte a dupla fenék ravaszul rejtett deszkáját.

– Ki jöhetsz, kisasas – suttogta gyengéd, meleg hangon, ami éles ellentétben állt a hajdúknak mutatott mézesmázos, mégis maró stílusával. – A dölyfös uraságok még mindig a mészárszékek bűzét szaglásszák, azt hiszik, ott maradt valami a gőgjükből.

A kordé mélyéről egy megszeppent, koromtól és félelemtől maszatos arcú fiú bújt elő. Remegő kezét Mirella gyengéden megszorította, miközben a tarisznyájából előhalászott egy darabka aszalt szilvát meg egy karéj puha kenyeret, s a gyermek kezébe nyomta. Borda közben a fűzfaágháló mögött maradva, éber szemmel pásztázta a városszéli utat. Hatalmas alakja mozdulatlanul állt a lombok között, mint egy komor szikla, de a tekintetében most nem fenyegetés, hanem óvatos megkönnyebbülés bujkált. Egyetlen halk mordulással jelezte Mirellának: tiszta a levegő, senki sem követte őket a patakpartig.

– Látod, megmondtam – mosolyodott el a lány, s a fiú borzas hajába túrt. – Amíg velem vagy, a vámszedők legfeljebb a saját árnyékuktól ijedhetnek meg. De a nap még magasan jár, a városkapu felől bármikor errefelé vetődhet egy nemkívánatos járőr. Pihenjünk egy keveset, aztán a vízmenti sekélyes felé vesszük az irányt!

26. Illat a gázlónál

Mirella

A sekélyes gázló már alig kőhajításnyira dereng a lehajló fűzfák mögött, de a partmenti ösvényen újabb akadály állja útját a kordénak. Egy ázott köpenyű, morcos őrszem támaszkodik a köves meder feletti fának, unottan rugdosva a vizenyős kavicsokat.

Borda fojtott, éles morgással lépett közelebb, szőre felmeredt a marján. Dühös tekintete egyértelmű üzenetet hordozott: acéllal kell utat vágni. Mirella azonban erélyesen rácsapott a férfi karjára, s elfojtott sziszegéssel intette nyugalomra. „Hagyd azt a vasat, te fatuskó, még idetereled az egész őrséget!”

A lány éles esze azonnal munkához látott. Gyors mozdulattal benyúlt a kordé oldalán függő szőttes tarisznyába, s nem fegyvert, hanem egy apró, mázas cserépedényt húzott elő. Ahogy lefejtette róla a viaszos vásznat, tömény, bódító levendula- és szegfűszegillat áradt szét a hűvös páráködben. A méregdrága keleti balzsamnak hazudott pancs még a legszigorúbb strázsa figyelmét is elzsibbasztotta.

– Figyelj és tanulj – vágta rá Mirella méregtől szikrázó mosollyal. Odalépett az őrhöz, s álmoskás, álszent alázattal felkínálta az illatos csecsebecsét, azt füllentve, hogy a kapitány úr személyes megrendelésére viszi a túlsó partra.

Az őr mohón bekapta a horgot. Az illatos kenet ígérete és a kapitány nevének hallatán

elfeledte a kordé átvizsgálását, s intett, hogy áthaladhatnak. Borda vészjósló hallgatással taszította előre a szekeret a gázló hűvös habjaiba, maguk mögött hagyva a kijátszott őrt.

27. A rejtett rekesz kincse

Mirella

A kordé kereke mogorván kattogott a túlparti nedves kavicsokon, maguk mögött hagyva a csobogó habokat. A víz túloldalán elterülő dús fűzes sűrű, zöld lombokból font biztonságos védőhálót köréjük. Ahogy mélyebbre gurultak a hajladozó ágak alá, a külvilág nyüzsgése elnémult, s a párás félhomály azonnal elrejtette a szekeret a kíváncsi szemek elől.

Mirella nem vesztegette az időt. Még mindig méregtől szikrázó szemmel ugrott le a bakról, s rögvest a raktér oldalán lévő csempészszekerhez lépett. Borda egyetlen mukkanás nélkül, felmeredt szőrrel húzódott a lombok szélére. A férfi éber, dühös tekintete a gázló felé nyúló ösvényt pásztázta, készen arra, hogy bárkire rácsapjon, aki követni merészné őket.

– Elég volt a kucorgásból, te szerencsétlen! – sziszegte Mirella éles, vágó hangon, miközben kipattintotta a dupla padlólemez rejtett reteszét. A szalma alól előbukkanó fiú tüsszentve, ijedten pislogott a derengő fényben. – Ha még egyszer elaludnál ott lent, szeméttel takarlak be, nem takaróval!

A lány a haragja ellenére gondos mozdulattal segítette ki a didergő gyermeket a szűk rejtekből, s gyorsan leporolta a fiú gyűrött gúnyáját. Borda halk morgással tudatta, hogy a környék még tiszta, ám a feszültség cseppet sem enyhült köztük.

28. A fűszeres szelence

Mirella

A fiú szipogva törölte meg az orrát, miközben Mirella egy vastag, viseltes pokrócot terített a vacogó vállára. A gyerek azonban nem üres kézzel bújt elő a szűk rejtekből: rongyos inge alól egy bőrszíjjal átkötött, apró fémelencét halászott elő, amit eddig a mellkasához szorítva őrzött a sötétben.

– Ezt még a gázló előtt nyomta a kezembe egy idegen... azt mondta, vigyázzak rá, míg átérünk – suttogta a fiú megilletődve, és óvatosan Mirella felé nyújtotta a dobozkát.

Mirella szeme elismerően megcsillant. Térdre ereszkedett a guggoló gyerek előtt, s gyakorlott, halk mozdulattal kipattintotta a fémelence rozsdás pántját. A szelencében nem aranypénz csillogott, hanem egy finomra őrölt, méregdrága keleti fűszer lapult, amelynek bódító illata még a nedves fűzfaágról csöpögő víz szagát is elnyomta. Borda halkan felmordult a lombfal tövéénél, de fel sem nézett, csak éberén figyelte az erdei ösvény zörejeit.

– No hát, te kis gézengúz, ez a kincs többet ér tíz üveg hamis elixírnél! – kuncogott Mirella, s a fűszeres dobozt gyorsan a saját szoknyája rejtett zsebébe süllyesztette. – Ha beérünk a vásárba, a gőgös uraságok saját aranyán veszünk neked egy tisztességes csizmát.

Elrendezték a kordé szalmáját, megigazították a ponyvát, majd óvatosan kiléptek a sűrű fűzes hűvöséből, hogy folytassák útjukat a városi piachoz vezető szekérúton.

29. Por és keleti fűszer

Mirella

A döcögő kordé kerekei mély nyomot vágtak a városszéli porba, ahol a kora reggeli pára már oszladozni kezdett. Az ösvényen egyre sűrűbbé vált a forgalom: batyus kofaasszonyok, sovány kecskéiket terelő jobbágyok és cifrára mázolt kereskedőhintók tülekedtek a távoli városkapu felé.

Mirella a bakon ült, s fél kézzel a pokrócba burkolt fiú vállát fogta. A gyerek már nem reszketett, kíváncsi szemmel leste a vásárba igyekvő forgatagot. A szoknya rejtett zsebében meglapuló fémdoboz kellemes nehezékként lapult Mirella combjához – a keleti fűszer értéke egy kisebb vagyonnal ért fel ezen a vidéken, ahol a gőgös uraságok még a puszta borsért is arannyal fizettek.

– Látod azt a cifrán kifestett szekeret ott elől? – bökött Mirella a fejével egy kövér, selyemgúnyás kalmár felé, aki fensőbbbségesen kiabált a lassú szekerekkel. – Az ilyen hólyagok pénztárcája mindig nyitva áll, ha ritkaságot szagolnak. Csak tudni kell, hogyan találja az ember.

Borda lépteinek ritmusa egyenletes volt a kordé mellett. Sötét tekintete minden

szembejövő alakot felmért, s pusztán fenyegető jelenlétével távol tartotta a tolakodó koldusokat és gyanakvó hajdúkat. Mirella elégedetten mosolygott: a fűszer nemcsak a fiú új csizmáját fizeti majd ki, de jut belőle bőségesen a nincsteleneknek is.

30. Fegyverek a vámkapunál

Mirella

A piaci forgatag moraja már egészen közelről hallatszott, ám a kapu előtti ellenőrzőpontnál hirtelen megtorpant a sor. Mirella önkéntelenül is a szoknyája redői közé nyúlt, ahol a kiszabadított fiútól kapott rézpántos szelence rejtőzött. A fém hűvös volt, de a benne lapuló keleti fűszer gondolata sem tudta teljesen elosztatni a hirtelen támadt feszültséget.

– Állj – szisszente Borda alig hallhatóan, és keményen a kordé rúdja csapott. Szemei összeszűkültek, ahogy a városkapuban álló fegyvereseket figyelte.

A hajdúk nem a megszokott, álmos tempóban szedték a vámot. Egy rézpántos ládát rángattak le az előttük haladó cifra hintóról, miközben a kövér kalmár elvörösödve, hadonászva tiltakozott. Az örök parancsnoka szigorú tekintettel méregette a feltört zárat, és a tömeg felé pillantott, mintha pontosan azt a szelencét keresné, ami most Mirella zsebében lapult.

Mirella gyomra összerándult. A fiú a pokróc alatt még mélyebbre kucorodott, megérezve a levegőben vibráló veszélyt. Borda keze a kordé oldalán pihenő nehéz botra tévedt, tekintetéből néma riadalom tükröződött.

– Semmi pánik – suttogta Mirella, bár a saját hangja is megreménykedett. – Ha a rézpántos kincsekre vadásznak, hát kapnak valamit, amitől elmegy a kedvük a kutakodástól.

Gyors mozdulattal előhalászott a kosarából egy apró, piszkos üvegcsét, amiben ócska szurok és csípős gyógynövények keveréke lötyögött. Elhatározta, hogy mielőtt a sor rájuk kerülne, felkészül a rázós szemfényvesztésre.

31. A csodakenőcs csele

Mirella

A kordé csikordulva állt meg a szigorú fegyveresek előtt. Egy pirospozsgás, peckes vámőr lépett elő, lándzsáját nyersen a kocsi rúdjának feszítve.

– Álljunk csak meg! – dörmögte, miközben gyanakvó tekintettel méregette a ponyvával letakart rakományt. – Kereskedőknek, gyanús csavargóknak átkutatjuk a holmiját! Rézpántos ládát, elcsent portékát keresünk a kapitány parancsára.

Borda ujjai ráfonódtak a botra, s a teste megfeszült, mint a csapda rugója, de Mirella egyetlen finom intéssel lecsillapította. Arcára nyomban ráült a legálszentebb, legalázatosabb mosoly, amit csak a vásári forgatagban tanult.

– Jaj, tekintetes vitéz uram! – csicseregte nyájasan, miközben szélesre tárt karokkal lépett az őr elé. – De nagy kő esett le a szívemről, hogy végre egy ilyen éles szemű, daliás tiszttel hozott össze a sors! Nem is a ládák miatt kell aggódnia kelmednek, hanem a veszedelmes mocsárláz miatt... Látom ám az arcán azokat a csúf, sárgás foltokat!

A vámőr ösztönösen az arcához kapott, s a gyanakvást hirtelen felváltotta a hiú kishitűség. Mirella nem teketóriázott: gyors mozdulattal lepattintotta a szurokszagú üvegce dugóját, s egy csepp csípős, bűdös folyadékot kent a férfi kézfejére.

– Remete Szent Antal ritka csodaszere ez! – suttogetta rejtelmesen. – Ha most nyomban nem dörzsöli be, s a kordénk rázkódó pora rászáll, örökre megcsúfítja a bőrét!

A fojtogató szag és Mirella határozott fellépése teljesen összezavarta a fegyverest. Borda egyetlen fenyegető, néma lépést tett előre, ami épp elég volt ahhoz, hogy a megszeppent vámőr elrántsa a lándzsáját.

– Menjetek a pokolba a szagmandulátokkal! – horkantott a katona, s sürgetően integetett, hogy húzzanak el a kapuból.

Mirella buzgó hálálkodások közepette intett Bordának, s a kordé végre kigördült a vámkapu árnyékából, egyenest a vásár irányába.

32. A keleti fűszer ára

Mirella

A kordé kerekei lassan belepörögtek a városszéli vásár felé vezető út vastag porába. A kapu fegyvereseinek zajongása s a fojtogató szurokszagtól csikorgó káromkodások hamar elhalkultak a mögöttük terülő derengésben. Borda csak akkor engedte ki a mellkasában rekedt levegőt, amikor a legközelebbi árkádok védelmező árnyéka alá

érték.

Mirella halkán hátrafordult, s egyetlen finom mozdulattal fellebbentette a szekér nehéz ponyváját. A kiszabadított fiú még mindig megilletődve kuporgott a szalmán, de a szemében villódzó riadalom már átadta a helyét a meglepett kíváncsiságnak.

– No, ne bámulj úgy, mintha szellemet látnál! – mosolyodott el a lány meleg, anyáskodó hangon, miközben egy darab száraz kenyeret és egy korty tiszta vizet nyújtott a gyermeknek. – A nehezén túl vagyunk. Most már nem a fegyveresek lándzsája, hanem a vásári kalmárok kapzsisága az ellenfelünk.

Mirella keze a ruhája redői közé nyúlt, s óvatosan előhalászta a fiúnál talált, kecsesen faragott szelencét. Amikor pattintva felnyitotta a pici fedelet, a friss keleti fűszer tömény, bódító illata azonnal elöntötte a kordé környékét. A gőgös városi előljárók és a dőzsölő kereskedők egész vagyonokat voltak képesek kifizetni egyetlen csipetnyi ilyen kincsért.

– Ebből a pár markynyi porból akkora aranyat csikarunk ki a pöffeszkedőkből, hogy abból nemcsak te laksz jól, de a külvárosi didergőknek is jut rendes meleg gúnya meg étel – kacsintott Bordára, aki egy elégedett morranással nyugtázta a tervet.

33. A vásári alku

Mirella

Mirella gondosan bezárta a faragott szelencét, s a pici kulcsot a keblébe rejtette. Egy gyors pillantást vetett Bordára, aki már meg is találta a legmegfelelőbb, félreeső zugot a kordénak az árnyas falak mentén. A hűséges kísérő fél kézzel a szekér rúdját támasztotta, míg a másikkal csendben betakarta a szalmán csücsülő fiút egy ócska, de meleg pokróccal.

– Vigyázz rájuk, Borda! Én teszek egy kört a cifraságok között, s megkeresem a legkövérebb erszényt – suttogta a lány meleg mosollyal, majd megigazította kendőjét, s kilépett a vásári forgatagba.

A piactér közepén, a legdíszesebb selyemsátor előtt pöffeszkedett a város leghíresebb fűszerkalmára. Bársony köntöse alig érte át a hasát, s gyűrűzött ujjai között pökhendi gőggel forgatott egy rézrajzolatú mérleget. Mirella arcára azonnal kiült a megszokott, álszent alázat: a tekintetét kissé leszegte, de ajkán halvány, pikírt mosoly bujkált.

- Méltóságos kalmár uram - hajolt meg mélyen, miközben hangja csöpögött a hamis tisztelettől. - Egy szegény vándoráru-hordó leánya merészel kelmed elé járulni. Egy csipetnyi ritkaság van nálam, mit a keleti tengerekről hozott a szél... de tartok tőle, a nagyságos úr erszénye szűkös lesz ehhez a kincshez.

A kalmár felhorkantott, s felháborodottan mérte végig a lányt, pont úgy bekapva a horgot, ahogy Mirella eltervezte.

- Szűkös? Az én ersényem?! - dörrent rá a kereskedő, s azonnal előrántotta a nehéz, ezüstpénzzel teli bukszáját. - Mutasd azt a port, te nőszemély, aztán majd meglátjuk, ki fizeti meg az árát!

34. Ezüst csengés a selyemsátor előtt

Mirella

Mirella lassan, szinte ájtatos mozdulattal emelte ki a kendője alól a kis rézpántos szelencét. Nem sietett; hagyta, hogy a kereskedő kíváncsisága és elbizakodottsága a tetőfokára hágjon. Amikor a fedél finom kattanással felpattant, a szellő rögtön felkapta az egzotikus, szegfűszeges-fahéjas aromát, ami varázsütésre betöltötte a selyemsátor környékét.

A kalmár szeme tágra nyílt, s a száját is tátva felejtette a mohóság vágyától. Egyik kövér, gyűrűs ujjával már nyúlt volna a vöröses por felé, de Mirella egyetlen gyors mozdulattal visszahúzta a szelencét a kebléhez.

- Lassan a testtel, nagyságos uram! - csillant meg a lány szeme pajkos éllel. - Ez a por a keleti kalifák kertjének legféltettebb kincse. Három fényes ezüstpénz csupán az illatolása, de ha az egész szelencét óhajtja birtokolni, a buksza alját is meg kell mutatnia!

A kalmár torkán akadva hörrent fel a pimasz áron, ám a környező árusok már kíváncsian figyeltek. Hogy hiúságát és hírnevét óvja, gőgös fintorral markolt bele nehéz ersényébe, s öt csillogó ezüstöt nyomott Mirella tenyerébe, majd kapzsian magához ragadta a rézedényt.

Mirella ártatlan mosollyal meghajolt, s a csörgő pénzt rögvest köténye mélyére süllyesztette. Nem teketóriázott tovább: könnyed léptekkel indult vissza a félreeső sikátor felé, ahol Borda már vigyázta a kordét. A szekérnél lapuló fiúnak meleg ételre és

új gúnyára volt szüksége, a gőgös kalmár ezüstjei pedig épp a legjobb helyre kerültek.

35. Meleg étel a sikátorban

Mirella

A sikátor árnyékában hűvös szél kavarta a port. Mirella elégedetten paskolta meg a kötényét, amelyben halk muzsikaként csörrentek össze az imént szerzett ezüstpénzek. A vásár zaja itt már elhalványult, csupán a szekerek távoli nyikorgása szűrődött be a téglafalak közé.

Borda a kordé mellett lapult, feszült izmokkal vigyázva a rejtekhelyet. Ahogy megpillantotta a közeledő leányt, tekintetében gyanakvó feszültség villant fel.

– Tiszta a levegő? – kérdezte szaggatottan, szemeivel a sikátor torkolatát pásztázva.

– Hogyne lenne! A gőgös kalmár most épp a hamis szegfűszegporát szagolgatja boldogan – nevetett fel halk, selymes hangon Mirella. – Nézd csak, mit kaptunk tőle a nagy buzgóságért!

A lány büszkén mutatta fel a markában lapuló csillogó ezüstöket. A kordé ponyvája alól ekkor egy didergő, maszatos arcú fiú bukkant elő. Rémült tekintete Mirella ártatlan mosolyán állapotodott meg.

– Gyere csak ki, fiacskám – lágyult el Mirella hangja. Gyengéden simogatta meg a fiú borzas fejét. – Nem bánt senki. Ebből a pénzből rögvest szerzünk neked meleg gúnyát és egy jókora cipőt.

Mirella gyors mozdulattal nyomott két ezüstöt Borda markába.

– Szaladj a pékséghez és a gúnyás bódéjához! Hozz friss tejet is, amíg én itt vigyázok!

Borda szótlanul bólintott, majd a fal mellett suttyomban elsurrant, miközben Mirella óvón fonta karját a megmenekült kisfiú köré.

36. A fahéjas falatok

Mirella

Nem telt bele sok idő, Borda sötét árnyéka újra feltűnt a kapualj sarka felől. Egy gőzölgő cserépedényt szorított a mellkasához, amelyből a friss, mézes zabkása fahéjas illata szétáradt a hűvös sikátorban. A másik kezében vastag gyapjúpokrócot és egy még

meleg veknit egyensúlyozott.

- Tiszta a környék... egyelőre - motyogta Borda halkan, szaggatottan, miközben gyanakvóan visszanézett a főutca felé. - A pék nem kérdezett semmit. Gyorsan pörögtek az ezüstök.

- Jól tetted - bólintott Mirella feszülten, és óvatosan átvette tőle a tálat. A szemeiben bujkáló riadt tekintet ellenére mozdulatai gyengédek maradtak. - Nézd csak, mit hozott nekünk a jó ember!

A megszeppent fiú tágra nyílt szemekkel bámulta a gőzölgő ételt. Mirella a kezébe adta a fakanalat, Borda pedig a gyerek nyakába terítette a puha pokrócot. A kisfiú remegő kézzel, de nagy kapkodással látott munkához. A forró kása melege lassan visszahozta a színt a maszatos arcába.

- Sietnünk kell - morogta Borda fojtott hangon, miközben már a kordé ponyváját igazgatta. - A kalmár hamarosan rájön a cselre. Ha a hajdúk utánunk jönnek, szűk lesz ez a kapualj.

- Igazad van - súgta Mirella, s vetett egy utolsó, éber pillantást a sikátor torkolatára. - Eddig szerencsénk volt. Etesd meg a kicsit, aztán induljunk a gázló felé!

37. Kerek a saras úton

Mirella

Borda egyetlen határozott mozdulattal emelte fel a kisfiút, s a meleg pokróccal együtt a kordé mélyére, a ponyva alá rejtette. A gyerek a fahéjas kásával teli tálat szorongatva hálásan kuporodott le a puha zsákok közé, miközben az édeskés gőz még finoman terjengett a deszkák között.

Mirella elégedett mosollyal igazította meg a ponyva szélét. A gőgös kalmártól kicsalt ezüstök most hozták meg az igazi hasznukat, s az elégedettség melegséggel töltötte el a szívét. Borda halkan megrántotta a gyeplőt, a szekér pedig nehézkesen kilendült a szűk, sötét kapualjból. A kerek halkan nyikorogtak a kinti macskaköveken, de a vásárváros esti zaja könnyedén elnyelte az apróbb neszeket.

- Ha a kalmár és a hajdúk észbe kapnak, már csak a hűlt helyünket találják - jegyezte meg Mirella halk, csípős gúnnyal, miközben még egy utolsó pillantást vetett a főutca felé. - A tekintetes úr bizonyára még mindig a csodálatos portékáját méregeti a

selyemsátorban.

A városszéli sikátorok hamarosan átadták helyüket a fűzfákkal szegélyezett dűlőútnak. A levegő hűvösebbé és frissebbé vált, ahogy a folyó közelsége érezhetővé lett. Borda éber szemekkel pásztázta a bokrokat, miközben a kordé egyenletesen zötykölődött a gázló felé vezető úton.

A ponyva alól egy kis fej bukkant ki: a kisiú már az utolsó falatokat kaparta ki a cserépedényből. Arcán a riadt feszültség helyét átvette a jóllakottság nyugalma. Mirella egy mosoly kíséretében egy kis aszalt gyümölcsöt nyújtott felé, s a szekér kényelmes tempóban haladt tovább a biztonságot nyújtó part felé.

38. Sár és sötétség

Mirella

A szekér rövidesen átlépte a Garai-birtok határát jelző roskatag kőoszlopot. Az elhanyagolt dűlőút egyre sarasabbá s sötétebbé vált, ahogy a fűzfák homályos árnyékában közeledtek a gázló felé. Mirella feszülten figyelte az éjszakai nesztelegetést, hiszen a birtok tisztartójának járőrei bármikor felbukkanhattak a ködből.

A szekér hirtelen akkorát zökkent, hogy a ponyva feszítőfái szinte felnyögtek. A jobb hátsó kerék teljes terjedelmével tengelyig szaladt egy mély, vízzel teli kátyúba. A ló megriadt, halkan felhorkantott, a szekérderék pedig veszélyesen megdőlt a sár felett.

– Megragadtunk – sziszegte Borda fojtott, szaggatott hangon, miközben riadtan mérte fel a bozótos szélét. – Mély. Nagyon mély.

– Csendesen! – intette le Mirella halkan, gyorsan a ponyva részéhez nyúlva, hogy egyetlen nyugtató szorítással intse hallgatásra a bent lapuló kisiút. – Garai hajdúi nem messze portyáznak. Ha meglátják az elakadt kordét, lőttek a tervünknek.

Mirella óvatosan leereszkedett a cuppogó sárba. Bár szíve hevesen vert a félelemtől, éles esze azonnal megoldást keresett: egy kidőlt tölgyfaágat feszített a megrekedt kerék alá, miközben Borda hatalmas vállával a szekéroidalnak feszült. Egyetlen feszült, közös erőfeszítéssel csikarták ki a kerekeket a sártengerből, mielőtt a távolban feltűnő fáklyafények elérték volna őket.

39. A zúgó gázló

Mirella

A kerekek kiszabadultak a sártengerből, s a szekér megkönnyebbülten lódult meg a sötét dűlőúton. Borda habozás nélkül ragadta meg a kantárszárat, és a fűzfák védelmező árnyékába vezette a lovat. Mirella egyetlen ügyes ugrással pattant fel a bakra, majd egy gyors pillantást vetett a háta mögé: a Garai-birtok járőreinek fáklyái épp ott pásztázták a felkavart sárt, ahol alig egy perccel korábban még a mély kátyú fogságában vergődtek.

- Éppen idejében - mormolta Borda fojtott hangon, miközben sárfoltos köpenyét összehúзва szorosan a kordé mellett haladt tovább.

A sűrű, nyirkos köd szerencsére jótékonyan elfedte körvonalait a kíváncsi szemek elől. A dűlőút hamarosan lejtteni kezdett, s a sötétségből felhangzott a gázló sebesen rohanó vizének megnyugtató csobogása. A cuppogó sarat felváltotta a part kavicsos talaja. Mirella halk, csitító szavakkal irányította a fűjtató patást, amely óvatosan lépett a hideg habok közé.

- Húzd magadra a pokrócot, kicsim! - suttogta hátra Mirella a ponyva résén át a szalmában lapuló fiúnak. - A víz csobogása most a legjobb barátunk.

A szekér zökkenőmentesen vágott át a sekély medren. Mire a túlsó part biztonságos zátonyára értek, Garai hajdújának fáklyái már csak tehetetlenül sziporkáztak a túlsó fűzesben, mint vesztett úton bolyongó lidércek.

40. Ír a köszvényre

Mirella

A túlsó parton a köves út egyenesen a kivilágított vámkunyhóhoz vezetett, ahol egy álmoságtól morcos, vörös orrú vámszedő emelte magasba lámpását. A köpcös tiszttartó gyanakvón méregette a kordét, s gépiesen már a ponyva felé nyúlt, hogy átkutassa a rakományt.

Borda fenyegetően lépett előre, de Mirella egyetlen lágy mozdulattal leintette. A nő álszent alázattal kulcsolta össze kezeit, s elragadó mosollyal lépett a tisztviselő elé.

- Szent Márton óvja kegyelmed drága egészségét, tekintetes uram! - suttogta

mézesmázos hangon. – Látom a szemein a gyötrelmet... Ugye a csúz sanyargatja azt a nemes orrcsúcsot ezen a nyirkos éjszakán?

A vámszedő megtorpant, s önkéntelenül is megérintette sajgó arcát. Mirella kihasználta a pillanatot, s szoknyája redőiből egy apró, mázas tégelyt húzott elő.

– A bizánci pátriárka titkos kenőcse! – lehelte bizalmasan. – Egyetlen dörzsölés elmulasztja a gyulladást. A tekintetes úrnak ajándékba adom, cserébe a szegény vándorok iránti jóindulatért.

A hiú és fősvény hivatali ember szeme azonnal megcsillant. A kenőcs láttán teljesen megfélemedezett a vizsgálatról: a tégelyt kapzsin megragadva már kente is a zsíros maszatot a bőrére. Elégedett hümmögéssel, széles mozdulattal intett szabad utat, miközben Mirelláék megkönnyebbülten gurultak tovább a sötétbe.

41. A tölgyes árnyékában

Mirella

Amint a vámkunyhó sárga lámpafénye végleg elenyészett mögöttük a sötétben, Mirella megfeszítette a gyeplőt, s a szekér halkan megállt az útszéli tölgyes oltalmazó árnyékában. A nő nem vesztegette az időt: azonnal hátrafordult, és félrehúzta a nehéz, átázott ponyvát.

– Kimászhatsz, kisunokám! A pökhendi úr most épp avas disznózsírt kenetet a dölyfös orrára – suttogetta éles, gúnyos hangon.

A rejtett rekeszből egy megriadt, vacogó fiú bukkant elő, szorosan magához ölelve kopott tarisznyáját. Borda morogva lépett a bak mellé, keze még mindig a tőr pántján pihent, miközben sötét tekintete a hátrahagyott útszakaszt pásztázta.

– Ostoba csel volt – vetette oda Mirellának vágó, rideg hangon. – Ha rájön, hogy a vakondzsír meg a korom nem gyógyítja a köszvényét, a nyakunkra hozza a váraljai katonákat.

– De nem most jön rá, Borda! – csattant fel Mirella méregből táplálkozó, gúnyos mosollyal. – Addigra a Garaiak hűségese adószedője a saját szagától fuldoklik, mi meg régen a tölgyes túloldalán járunk.

A nő a ponyva alól előhúzott egy vastag, gyapjú takarót, s gyors, határozott mozdulattal a reszkető fiú vállára terítette.

– Idd meg ezt a pár csepp pálinkát, aztán irány a faluszéle, mielőtt a járőrök észbe kapnak! – utasította a gyereket szigorúan, de gondoskodón.

A fiú hálasan bólintott, majd némán eltűnt a fák sűrűjében. Mirella Borda felé fordult, s megragadta a gyeplőt.

– Na, te medve, hajítsd fel a sarkad, mielőtt a csodakenőcsöm varázsa elszáll!

42. Átkelés a habokon

Mirella

Borda morogva fészkelődött vissza a bakra, érdes tenyérrel ragadva meg a gyeplőt. Nem fűzött szóbeli kommentárt Mirella sürgetéséhez, de a szekér nehéz kerekekkel nyomban nekilendült a göröngyös erdei úton. Az éjszaka sűrűsödő sötétje és a lombkoronák védelmező takarót vontak köréjük, de a veszély feszültsége mégis ott vibrált a hűvös levegőben.

– Ha az a pöffeszkedő alak rájön, hogy a kence nem gyógyít, hanem égő kiütéseket hoz az orrára, lóhalálában küldi utánunk a portyázóit – mormogta Borda, miközben sötét tekintetével még egyszer hátrapillantott a távolban derengő lámpafény felé.

– Ugyan már, mire rájön, a vakondzsír és a korom már alaposan meg tette a hatását – nevetett fel Mirella fojtott, maró gúnnyal. – Mire feleszmél a csalásból, mi már rég a folyó túloldalán járunk, ő meg a saját szagától fuldokolhat a vámházban.

A szekér zörögve tört előre a sárban, míg a fák rései között meg nem csillant a gázló ezüstösen derengő viz tükre. A sebes sodrású folyó nyirkos párája azonnal megcsapta az arcukat, s a rohanó víz zúgása játékonnyan elnyomta a kerekek csikorgását. Borda határozott mozdulattal terelte a lovakat a sekélyesbe, ahol a hideg habok nyomban körülölelték a küllőket.

Mirella feszülten figyelte a túlsó part játékonny árnyait, miközben a távolban patkódobogás halk visszhangja veszett el a vizuhatag robajában. A szekér átgázolt a sodráson, s mire a túlsó part fűzfái közé értek, az üldözőknek már csak a sötétség maradt.

43. Menedék a túlsó parton

Mirella

Borda a füzek jótékony homályában végre meghúzta a gyeplőt, s a fáradt lovak halkan horkantva álltak meg a nedves avaron. A víz csobogása mögöttük lassanként elcsendesült, jelezve, hogy a túloldali járőrök végleg feladták a hajszát.

Mirella azonnal hátranyúlt a bak mögé, és határozott mozdulattal félretolta a nehéz, átázott ponyvát. A sötétben két riadt, csillogó gyermeki szem tekintett vissza rá: a vámháznál elrejtett fiú gubbasztott a fazekak és a fűszeres zsákok között, még mindig didergve a félelemtől.

– No, apróság, kimászatsz végre! A szigorú vámszedő uraság most épp a koromfekete kenőccsel kenegeti a saját orrát, úgyhogy egy ideig aligha jön utánunk – mondta Mirella meleg, halk szavakkal, s közben felsesegítette a gyermeket. Egy vastag, száraz pokrócot kanyarított a vállára, majd egy darabka maradék kenyeret nyomott a kicsi, piszkos markába.

Borda a bakról lelépve halkan dörmögött valamit a bajsza alatt, miközben gyorsan átvizsgálta a kerekeket, nem sérült-e meg a vasalás a köves mederben. Bár tekintete továbbra is éberen pásztázta az árnyakat, a feszültség végre engedni kezdett.

A szekér csendben indult tovább a sűrűsödő éjszakában, a biztonságos menedéket nyújtó ház felé.

44. Léptek a sötétben

Mirella

A tisztásra kiérve a szekér kerekei halk döccenéssel álltak meg a ritkás fűben. A sötétben kirajzolódott a magányos erdei hajlék sötét tömbje; az ablakok vakon, feketén meredtek az éjszakába. Borda fojtott szitkozódással ugrott le a bakról, és azonnal a kard markolatára simította a tenyerét.

– Valami nem stimmel – sziszegte Borda, s tekintetét a félig nyitott ajtórésre szegezte.

Mirella nem tehetetlenkedett. Karja közé kapta a pokrócba csavart, még mindig didergő kisfiút, és óvatos, szinte nesztelen léptekkel követte a férfit a nyirkos pázsiton. A ház feszült csendbe burkolózott, mintha a falak között lapuló árnyak csak a megfelelő

pillanatra várnának. A gyanakvás fojtogatóan ült a levegőben.

A bejárathoz érve Borda óvatosan közelebb hajolt, de az első lépésnél megtorpant. A bejárati ajtó alatt a korhadtt küszöb veszélyesen süppedt meg: a nyirkos fa sötétén mállott, s a közepe teljesen szétmállott az évek során.

– Vigyázz! – suttogta Mirella, és közelebb húzta a gyermeket. – Ha rálépsz, a recsegés felveri az egész tisztást.

Borda széles terpeszben átlépte a korhadékot, majd hátrafordulva megtámasztotta Mirella könyökét. A lány kiszámított mozdulattal szökkent át a veszélyes ponton, miközben az omladék alól egy apró rágcsáló surrant ki a sötétbe, szinte pattanásig feszítve a két vándor amúgy is pattanásig feszült idegeit.

45. Neszek a homályból

Mirella

A dohos előtérbe érve Mirella szorosan magához ölelte a pokrócba burkolt kisfiút. A ház belsejét sűrű, fojtogató sötétség borította, melyet csak a törött ablaküvegen beszűrődő halvány holdfény tört meg néhol. Borda hátulról óvatosan betolta a nehéz ajtót, de a retesz kattánása hevesen visszahangzott a néma falak között.

– Állj! – sziszegte Borda, s a markolatra feszülő ujjai elfehéredtek.

– Hallottad? – suttogta Mirella. A szívverése a torkában dobogott.

A belső szoba felől nehéz, kimért léptek nesze ütötte meg a fülüket. Valaki a homályban lassan, óvatosan közeledett a korhadtt fapadlón, minden mozdulatával a jövevényeket figyelve. Nem volt kiáltás, sem nyílt fenyegetés, csupán az éjszakai csendben fülelő lakó fojtogató jelenléte.

Borda fél lépéssel Mirella elé húzódott, széles vállával takarva a nőt és a megrémült gyermeket. A szoba túlsó sarkában egy árnyék különvált a fal sötétjétől, s két gyanakvó szempár villant meg a félhomályban. A levegő megfagyott köztük; a két vándor tudta, hogy a legkisebb elhibázott mozdulat is végzetes lehet.

46. Fény a sarokban

Mirella

Mirella lassan engedte le a szorítását a kislány vállán, bár a pulzusa még mindig sebesen verdesett. Borda halkán mormogva méregette a homályban lapuló alakot, mire Mirella óvatosan megérintette a férfi karját, jelezve, hogy bízna csak rá a dolgot. Egyetlen határozott, mégis könnyed mozdulattal előhúzott a köpenye redői közül egy apró faggyúgyertyát meg a csipológyszerszámot.

A szikra csattant, s a pislákoló sárga fény hirtelen bevilágította a kormos sarok mélyét. A félelmetesnek hitt árnyék mögött nem egy felfegyverzett portyázó, hanem egy ráncos képű, viseltes gúnyát viselő öregasszony lapult, aki meglehetősen elszántan szorongatott egy igencsak életunt kinézetű fakanalat.

– Hát kelmed az a félelmetes szellem, aki miatt majdnem kővé dermedtünk? – törte meg a csendet Mirella, s ajkán máris ott bujkált a csipkelődő, meleg mosoly. – Remélem, azzal a fakanállal nem az életünkre tör, mert a gyomrunk bizony sokkal nagyobb veszedelmet jelent most erre a házra.

Az öregasszony gyanakvó tekintete szinte egy szempillantás alatt szelődött meg, amint megpillantotta a pokróc alól megszeppenten pislogó kislányt. Borda halkán megköszönte a torkát, s bár az ajtó közelében maradt, a feszültség láthatóan felengedett a vállában.

– Meleg ennivalóm ugyan nincs – morogta az asszony, miközben óvatosan a köténye mögé dugta a fakanalat –, de a kemence zugában még akad némi száraz rőzse.

– Ennél jobb hírt nem is hallhattunk volna – lépett beljebb Mirella, s már terelte is a gyermeket a langyosabb süt felé. – Borda, rakj a tűzre, én meg megnézem, mit rejteget még a tarisznyánk!

47. Parázs a kemencében

Mirella

Borda szótlanul bólintott, majd komótos, óvatos léptekkel a kemencéhez lépett. A száraz rőzse meglepően gyorsan kapott lángra a gyertya csonkjától, és a kuckó zord falaira végre barátságos, narancssárga melegség telepedett. A pattogó tűz fénye elűzte a feszült csendet, s a sarokban gubbasztó kislány szemei is felragyogtak a hirtelen támadt melegtől.

Mirella letelepedett a süt szélére, s mélyre nyúlt a vászontarisznyájába. Egy darab szikkadt cipót, némi füstölt szalonnát meg egy kis maréknyi aszalt szilvát halászott elő.

Az ételt óvatosan megosztotta: a legnagyobb falatot a gyerek markába nyomta, de jutott belőle a ráncos kezét melengető nénikének is.

– A Garai-féle hajdúk miatt bújt el? – kérdezte Mirella könnyedén, miközben a kisfiú kormos arcát törölgette egy tiszta kendővel. – Mert ha róluk van szó, higgye el, azok lassabbak a vén teheneknél, ha a sárban kell trappolni.

Az öregasszony halkán felkuncogott, bár a tekintete még mindig az ajtóra tévedt néha.

– Bárki legyen is kint, ide nem jön be – morogta Borda az ajtó mellől, ahol karba font kézzel, sziklaszilárdan állt, mint egy néma őrszem.

– Látja? A mi szigorú védelmezőnk mellett még a szellemek is jobb belátásra térnek – kacintott a gyermekre Mirella, s a feszültség végleg elpárolgott a szobából.

48. Titok a kormos fal mögött

Mirella

A tűz duruzsolása lassan elaludta a kisfiú szemét, aki a szikkadt cipóval a kezében, az öregasszony ölébe hajtván a fejét csöndesen szuszogni kezdett. Mirella elégedetten mosolyodott el, de tekintete a kemence mögötti, sötét, kormos falmélyedésre tévedt. A fellobbanó lángok egy apró, fémes villanást vetítettek a koromfekete vakolatra.

Mirella halkán felállt, s óvatosan, nehogy felferje a didergő gyermeket, a kemence kormos oldalánál guggolt le. Borda egyetlen apró intéssel követte a mozdulatát, kezét továbbra is éberen az övére pihentetve. A kormos zugban, egy elmozdult téglamögött ócska, bőrszíjjal átkötött fagombos szelence sarka kandikált ki.

– Nézd csak – suttogta Mirella, s finoman kihúzta a dobozkát. A zsanér halkán megreccsent, de az öregasszony csak köhintett egyet álmában, nem riadt fel.

A doboz belsejében nem arany csillogott, hanem néhány viaszpecsétetes levél meg egy csorba rézmedál. Mirella könnyed mozdulattal kibontotta a legfelső tekercset, s a gyertya halvány fényénél gyorsan átfutotta a cirádás sorokat.

– A Garai-udvar tisztjeinek adónyilvántartása – kuncogott fel halkán, szemeiben pajkos szikrával. – Nos, úgy tűnik, ez a kunyhó többet rejt egyszerű menedéknél.

Borda szűkszavúan bicentett, bár tekintete visszatért a reteszre. Ez a kis zsákmány még igencsak kapóra jöhet a következő vámkapunál.

49. A lajstrom ára

Mirella

Mirella gondosan összetekerte a viaszpecsétetes papirosokat, s a szoknyája rejtett belsejébe csúsztatta őket. A bőrszíjjal átkötött fagombos szelencét visszatolta a kormos lyukba, hogy a ház népének se származzék baja abból, ha a tekintetes úrfilakók hiányolni kezdenék a lajstromot.

– Ez a kis papiros többet ér száz jó aranynál, ha a vámszedő túlbuzgóvá válna – suttogta Borda felé pimasz mosollyal, miközben felállott a kemence mellől.

Borda csak halk horkanással felelt, de a szeme sarkában ott bujkált az elégedettség. Tudta jól, hogy Mirella éles esze és ez a néhány kényes adat bármilyen kevély tisztartót meghunyászkodásra bír majd.

A vándoráros nő óvatosan odalépett az alvó öregasszonyhoz, s a szikkadt cipő fennmaradó felét egy kistányérra helyezte a feje mellé, kiegészítve egy csipetnyi drága keleti sóval. A szegény sorban élőkől sosem vett el semmit; a Garaiak kapzsiságának árát pedig majd az urak fizetik meg a következő vámkapunál.

– Ideje indulnunk, mielőtt a derengés leleplezi a szekerünket – intett Borda a résnyire nyitott ajtó felé.

Mirella még egy utolsó, gyengéd pillantást vetett a békésen szuszogó kisfiúra, majd halkán átsuhant a küszöbön. A hűvös éjszakai levegő felfrissítette őket, s az árnyak oltalmában a felkészített szekér felé vették az irányt. A táskában lapuló titok új kapukat nyitott meg előttük.

50. Gördülő árnyak

Mirella

A hűvös pára rátapadt Mirella arcára, ahogy átsiettek a fák árnyékában rejtőző szekérhez. A hajnali köd még sűrűn ült a bokrok között, de a keleti horizont szélén már derengeni kezdett a szürkés fény. Borda éber tekintettel kémlelte a sűrűt, gyors, szaggatott léptekkel haladva elől. Keze egyetlen pillanatra sem távolodott el az övéről.

– Gyorsan! – sziszegte Borda fojtott hangon, miközben félrehúzta a nehéz vászonponyva szélét. – Ha a Garai-udvar tisztartója észreveszi a hiányt, az egész vidékre ráeresztik a

hajdúkat.

Mirella nem tétozázott. Fellépett a tengelyre, s a szekér derékaljánál gyakorlott mozdulattal mozdította el a duplafenék falapját. A kormos zugból megszerzett, kényes viaszpecsétetes írásokat gondosan elhelyezte a szárított levendulás zsákok és a fűszeres dobozok alatti titkos rekeszbe.

– Itt még a szimatos véredek sem találják meg – suttogta Mirella, bár a torkában dobogott a szíve a feszültségtől. Helyére illesztette a deszkát, majd visszasimította a durva pokrócot.

Borda halk csettintéssel indításra bírta a lovat. A kerekek szinte zajtalanul fordultak meg a nedves avaron, ahogy a szekér lassan kigördült az oltalmat adó fák közül, maga mögött hagyva a kunyhót, s a gázló felé vezető útra fordult.

51. Fojtott zökkenők

Mirella

A szekér zökkenve haladt a köves dűlőúton, miközben a hajnali szürkület lassan átvette az uralmat a táj felett. A fák ágai közül sűrű pára csöpögött a saras földre, s minden egyes keréknyikordulás élesnek hatott a csöndben. Mirella hátranézett, szorosan fogva a bak szélét, de a mézszégető kunyhójának körvonalai már végleg elenyésztek a ködfátyolban.

– Lassíts egy csöppet – suttogta Mirella, miközben tekintetével a gázló felé vezető kanyart pásztázta. – Ha túlságosan sietünk, a nyomok túl mélyek maradnak a sárban.

– Nem állhatunk meg – felelte Borda tömören, és csak egy pillanatra nézett hátra. A gyeplőt feszesen tartotta, ujjai fehéredtek a feszültségtől. – A pataknál nyitott a terep.

A víz morajlása már tisztán hallatszott a sűrűsödő füzas mögött. A gázlóhoz érve a folyam sekélyesebbé vált, de a sodrás még így is fenyegetően kavarta a kavicsos hordalékot. Mirella a szekér derékalja felé pillantott, ahová a Garai-udvar kényes iratait rejtették. Bár a szíve még mindig hevesen vert a félelemtől, ajkán halvány, gúnyos mosoly suhant át, amikor eszébe jutott a tisztartó gögös arca.

– Hadd keresgéljen csak az a pöffeszkedő alak – morogta halkan, miközben megigazította a kendőjét. – Mire rájön, merre tűnt a lajstrom, mi már messze járunk.

Borda nem válaszolt, csak intett a fejével, majd óvatosan a sekély vízbe ugratott. A

lójóskák patái csattantak a nedves köveken, s a szekér lassan belépett a hűvös habok közé.

52. Friss cipó a fűzek alatt

Mirella

A túlparti kavicsos fövény végre megszilárdult a kerekek alatt, s a szekér kiszabadult a zúgó habok öleléséből. A ló megrázta magát, finom vízpárát szórva a kibontakozó hajnali fénybe. Borda egy szétterülő ágú, öreg fűzfa oltalmazó árnyékában állította meg a fogatot, ahol a sűrű lomb elrejtette őket a gázló felől érkező gyanakvó tekintetek elől.

Mirella tüstént hátramászott, és egy lendülettel felpattintotta a derékalj titkos rekeszét. Megkönnyebbülten sóhajtott fel: a Garai-lajstromok teljesen szárazon, sértetlenül pihentek a viaszos vászon védelmében. Elégedett mosollyal zárta vissza a deszkát, majd a ponyva alól előhalászta az úti elemózsiát: egy fél vekni házikenyeret meg egy szép darab füstölt szalonnát.

– No, Borda, lássuk a reggeli jussunkat! – billentette oldalra a fejét Mirella, s a bakra telepedve gondosan egyenlő darabokra vágta a falatokat. – A gőgös tisztartó úr mostanra bizonyára tájékozva forgatja fel a kastélyt, de nekünk legalább nem kell korgó gyomorral törnünk a fejünket a folytatáson.

Borda szótlanul elvette a neki szánt adagot, és komótosan majsolni kezdte a kenyeret, miközben éber tekintetével a távoli kanyart pásztázta. Mirella eközben a szekér sarkában lapuló kis bőrrerszényt forgatta a tenyerében. Néhány rézpénz halkan csörrent meg a bőrmarkában.

– Te hajtasz a következő faluig, én meg kitalálom, melyik dolyfös adószedőt szedjük rá legközelebb – jegyezte meg Mirella cseles mosollyal, miközben az aprópénzt is megosztotta: a felét félretette a kunyhók didergő pulyáinak, a másikat pedig visszasüllyesztette a saját zsebébe.

53. Pára a dűlőúton

Mirella

Borda egyetlen szótlan bólintással nyugtázta az osztozkodást, majd a gyeplőt kézbe véve megcsattintotta a türelmetlen ló háta fölött. A szekér lassan kigördült a fűzfák védelmező árnyékából, s kerekei mély nyomot vágva fordultak rá a sárga dűlőútra. A gázló hús párája fokozatosan elmaradt mögöttük, ahogy a kelő nap első gyenge sugarai elkezdtek felosztatni a völgyben ülő sűrű, tejfehér ködöt.

Mirella a bakon ült, szorosan Borda mellett. Bár arcán még ott bujkált az iménti cseles akció elégedettsége, éber szemeivel szüntelenül a mögöttük elterülő kanyart kémlelte. A Garai-lajstromok biztonságban lapultak a dupla padlózat alatt, ám a tisztartó kopói nem arról voltak híresek, hogy egyhamar feladnák a hajszát. A feszültség láthatatlan szálként feszült kettőjük között a hűvös reggeli levegőben.

– Ha szerencsénk van, a túlsó parton keresik a nyomainkat a bozótban – suttogta Mirella, miközben a köpenye redői közé rejtette a szegényeknek szánt erszényt. – De jobb, ha a következő falu széléig meg sem állunk. Az adószedő bizonyára ott pöffeszkedik már a csárdában.

Borda csak egy szigorú oldalpillantást vetett rá, s még szorosabbra fogta a gyeplőt. Megfeszülő izmai jól mutatták, hogy ő is minden apró neszre figyel: a bokrok közül felrebbenő madárra vagy a távoli kutyaugatásra. A szekér zörgése ütemesen kísérté útukat, miközben a dűlőút lassan kanyarodni kezdett a domboldalban álló, füstölő kéményű házak felé.

54. A domboldali csárda

Mirella

A domboldalba kapaszkodó falu első házai lassan megmutatkoztak a feloszló párában. Keményre taposott földút vezetett a girbegurba kerítések között, s a hajnali szellő most már friss kenyér és nedves szalma illatát hozta feléjük. A porták előtt didergő jobbágyok tűntek fel, akik gyanakvó, mégis kíváncsi pillantásokkal kísérték a lassan zörgő szekeret. Mirella gyors mozdulattal igazította meg a kendőjét, s szája sarkában apró, csúfondáros mosoly bujkált. A köd eloszlásával a veszély nem múlt el, csak alakot váltott: a csárda előtt valóban ott állott az adószedő cifrán szerszámozott lova, a kerítésnek dőlve pedig két felegyverzett hajdú horkolt a hűvös reggelben.

– Lásd, Borda, a hatalmasok mindig a kocsma körül sündörögnek legelőször – jegyezte

meg halkan Mirella, míg ujjai a bak alatti fűszeres szelencéket igazgatták. – De jobb, ha nem keltünk gyanút a sietséggel. A lassú kerék is célhoz ér, csak kevesebb port kavar. Borda egyetlen finom gyeplőrántással csökkentette a szekér tempóját, felkészülve arra, hogy bármelyik pillanatban meg kell állniuk. A szekér vasalt kerekekkel zökkent egyet a köves úton, épp a csárda kapuja előtt. Az egyik hajdú álmosan dörzsölte meg a szemét, s komótosan a dűlőút felé lépett, ám Mirella már csilingelő kacagással üdvözölte, mintha csak a legkedvesebb régi ismerőjét látná.

55. Az adószedő jussa

Mirella

– Ó, hát a tekintetes tisztartó úr derék vigyázói már a kakasszóval együtt talpon vannak! – zengte Mirella, miközben ártatlan mosollyal nyújtott át a közeledő hajdúnak egy csipetnyi szárított levendulával kevert tubákot. – Bizonyára nehéz a szolgálat a hűvös reggelen, de a jó fűszer felvidíti még a legszigorúbb strázsát is.

A fegyveres nagyot tüsszentett a finom portól, s a szeme rögtön felcsillant a kellemes aromától. A csárda ajtajában ekkor megjelent maga az adószedő is: selyemmellényes, pókhasú ember, aki gőgösen simogatta vastag lajstromát. Amint meglátta a fűszeres szekér tarka ponyváját, kapzsi tekintete azonnal felragyogott a vám reményében.

– Állj meg, asszonyság! A vármegyei juss nélkül egy lépést sem tehetsz ezen a dombon! – dörrent rá felemelt pennával.

Mirella csípőre tett kézzel, elbűvölő kacsintással lépett közelebb, míg Borda a bakon ülve, látszólag unottan, de éber figyelemmel tartotta a gyeplőt.

– Jussot emleget, tekintetes uram? – kérdezte Mirella csipkelődő, mézes-mázos hangon. – Épp a nádorispán udvarának szánt írt hozom! Ha gátolja a szállítást, a méltóságos urak köszvénye aligha múlik el estére. Egy jelentéktelen rézgarast és egy fiola olcsó illatos olajat csúsztatott a hivatalnok marokba. Mire az adószedő feleszmélhetett volna a gyors cselből, Borda csendes vezényszavára a szekér már tovább is zördült a falu túlsó vége felé.

56. A lombos tölgy árnyékában

Mirella

A falu utolsó házai gyorsan elmaradtak a szekér mögött, s a döcögős dűlőút hamarosan a szántóföldek szélén álló, hatalmas tölgyfa árnyékába vezetett. A lombkorona sűrűjében madarak csicseregtek, s a reggeli szellő kellemesen hűsítette az izgatottságtól még mindig kissé kipirosodott arcokat.

Mirella elégedetten fújta ki a levegőt, majd hátrafordult a ponyva alá, és előhalászott egy tiszta vászonkendőbe tekert, kemény kecskesajtot meg egy fél karéj barna kenyeret. A kapzsi adószedő kijátszása könnyedén sikerült, de az efféle heves szóváltások után a gyomor mindig benyújtotta a maga követelését.

– No, Borda, a nehezén túl vagyunk, de a jussunkat mi is megérdemljük – mondta Mirella, miközben gőzölgő frissességű mosollyal kanyarított egy tisztos szeletet a falatnyi sajtból hűséges társának. – Ennél jobb menedéket keresve sem találhattunk volna a tölgy hűvösénél.

Borda szó nélkül vette át a neki szánt részfejadagot. Miközben a sós, szárított sajtfalatokat majszolta, tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt: a portás dűlőutat kémlelte, hátha az átvert tisztartó fegyveresei mégis utánuk iramodnak. A fa alatt megülő csendben csendesen osztottak meg a maradék elemózsián.

– A gázló már nincs messze – jegyezte meg Mirella, miután az utolsó morzsát is eltüntette. – Ha a szerencse velünk tart, a túlparti strázsa sem lesz szemfülesebb a domboldali pókhasúnál.

57. Csobbanás a fűzek közt

Mirella

Borda megigazította a gyeplőt, s a szekér lassan elindult a porzó dűlőúton, maguk mögött hagyva a védelmet nyújtó tölgyfa árnyékát. A kerekek egyenletes zökkenéssel rótták a kilométereket, míg végül a távolban kirajzolódott a lassú sodrású folyó szalagja. A gázlóhoz vezető lejtő előtt a fűzfák sűrűje még jótékonyan takarta el a közeledő szekeret.

– Állj meg egy pillanatra! – suttogta Mirella, s feszülten leste a fák mögött húzódó

őrhelyet.

A folyóparti fabódé előtt egyetlen strázsa bóbiskolt a fapadon, lábánál hanyagul félredobott lándzsával. Látszólag mit sem tudott a csárdánál történt kalamajkáról, ám Borda sötét tekintete sokatmondóan méregette az alakot. A férfi keze a bak szélén nyugvó botra tapadt, láthatóan felkészülve a legrosszabbra.

– Nyugi – intette őt csöndesen Mirella, miközben gyors mozdulattal igazította meg a szekéren felhalmozott gyógynövényes zsákokat. – Ha nem csapunk zajt, átkelünk, mielőtt felocsúdna.

Mirella gúnyos, mégis magabiztos félmosolyt erőltetett az arcára. Borda egyetlen szót sem szólt, csupán halkán bólintott, majd óvatosan a sekély meder felé kormányozta a szekeret. A faborítású kerekek csobbanva merültek a hús habokba, s a kavicsok csikorgására a strázsa lassan dörzsölni kezdte a szemét.

58. Álmos tekintetek

Mirella

A strázsa ásítva tápáskodott fel a fapadféléről, szemeit dörzsölgetve gyanakvóan pislogott a vízbe csobbanó szekérre. A lándzsája nagyot koppant a faborításon, ahogy esetlenül utána nyúlt.

– Kicsodák maguk? Mit keresnek itt ilyentájt? – rekedt meg a hangja a hajnali párában.

Mirella egyetlen tizedmásodpercet sem habozott. Ragyogó, csábos mosolyt villantott az álmos vitézre, miközben a bakról kinyúlva egy apró, mázas kerámiakancsót lengetett meg a félhomályban.

– Csak szegény gyógyfüves vándorok, tekintetes uram! – csicseregte mézes-mázos hangon. – Köszvényre, bágyadtságra való tüzes párlatot hozunk a vásárba. Látom ám, milyen nehéz a szolgálat ebben a hűvös parti nyirkosságban... Fogja csak, a strázsák védőszentjének egészségére!

Azzal finom mozdulattal a partmenti puhább fűbe hajította a kancsót. A vágyakozás és a megértő szavak azonnal lekenyerezték a kapatos őrt, aki elfeledve a szigorú parancsot, mohón a fűben landoló zsákmány után vetette magát.

Borda nem teketóriázott: csendes csettintéssel sürgette meg a lovat. A kerekek gyorsan áttörték a sekély gázló habjait, s mire a strázsa örömeiben felemelte a kancsót, a szekér

már a túlsó part biztonságot adó, sűrű fűzfái között zörgött tovább.

59. A túlsó part fűzfái

Mirella

A szekér kerekei halk cupogással hagyták maguk mögött a túlsó part iszapos sávját. A fűzfák lehajló ágai zöld függönyként borultak föléjük, elrejtve a lassan pitymalló égbolt elől a megrakott kocsit.

Mirella még egyszer hátrapillantott a sűrűből. Miután meggyőződött róla, hogy a bajszos őr még mindig a fűben kotorászik a zsákmányolt kancsó után, elfojtott, halk kuncogásban tört ki. A szíve még hevesen vert a feszültségtől, de megkönnyebbülten sóhajtott fel.

– Látod, Borda? A mézes szavak és a jóféle párlat még a legszigorúbb tekintetet is elhomályosítják – suttogta Mirella, miközben óvatosan megsimogatta a mellette ülő férfi karját.

Borda csak egy kurta, szaggatott morajjal felelt. Bár az átkelés sikerült, szemei továbbra is feszülten pásztázták a homályos bozót szélét, ujjai pedig szorosan rásimultak a gyeplőre.

– Haladjunk! – vetette oda csendesen Borda, miközben megrezegtette a szíjat. – A hírek errefelé gyorsabban terjednek, mint a folyó sodrása.

Mirella helyeslően bólintott, s ahogy a szekér beljebb zötykölődött a biztonságot nyújtó erdei dűlőútra, a lány elégedetten húzta szorosabbra magán a kendőt. A reggeli pára lassan oszlani kezdett, s az erdei úton végre maguk mögött hagyhatták a gázló veszélyeit.

60. Suttogás a bozótban

Mirella

A szekér mélyebbre döcögött a tölgyek és égerfák sűrűjébe. Az erdei dűlőút éles kanyart vett, s a kerekek alatt elhalkult a sár cuppogása, felváltotta a száraz gallyak vészjósló ropogása. Mirella keze a pad alatt lapuló, elcsent lajstromra tévedt: a csikorgó papír még ott volt, de a lány tenyere nyirkos volt a félelemtől.

A fák sűrűjében a reggeli derengés nem hozott megnyugvást. Az út szélén elterülő sűrű bozótban hosszú, sötét árnyak mozdultak el a fatörzsek mögül. Borda hirtelen megrántotta a gyeplőt, s a lovak halkán horkantva torpantak meg a nyirkos avaron.

– Állj! – sziszegte Borda fojtott hangon. – Nem vagyunk egyedül.

Mirella szorosan a férfi mellé húzódott. Szemei feszülten pásztázták a fákon átderengő félhomályt, ahol a susogó szélben emberi körvonalak rajzolódtak ki. A szíve hevesen vert; a gázlót kijátszották ugyan, de a dűlőút árnyai most újabb, ismeretlen veszélyt sejtettek.

– Ki az? – suttogta Mirella rekedten, miközben tekintetével a bozót mélyén óvatosan megmoccanó alakot követte.

Az árnyak lassan kiléptek a tölgyek rejtekéből, elállva a szekér egyetlen kivezető útját.

61. Bujdosók a tölgyesben

Mirella

A sűrűsödő félhomályból nem fegyveres hajdúk, hanem rongyos, didergő alakok léptek elő. Egy idős, meggörnyedt ember lépett legelől, feltartott, remegő tenyérrel, mögötte pedig még két riadt tekintetű fiatalabb férfi húzódott meg a fák törzséhez simulva.

– Ne bántsatok, jóemberek! – suttogta az öreg alázatosan, s hangjában mély fáradtság bujkált. – Csupán az adószedő kegyetlen hajdúi előtt menekülünk a sűrűbe.

Mirella keze lassan leereszkedett a pad széléről. A mellkasára nehezedő szorító félelem egy csapásra elpárolgott, s átadta helyét a szegény sorsúak iránti megszokott gondoskodásnak. Ugyan a szíve még mindig szaporán vert, tekintete megszelídült.

– Az adószedő ember ezen a vidéken nem sok köszönetet kap – felelte Mirella halkán, de élces éllel a hangjában. – A poroszlók merre tartanak?

– A gázló felé portyáznak, a mészégető kunyhóját forgatják fel – felelte a legfiatalabb bujdosó, miközben vacogó fogakkal a szekérre sandított.

Borda egy pillanatra sem engedte el a gyeplőt, teste feszült maradt, de lassú bólintással jelezte, hogy a közvetlen veszély nem tőlük fenyeget. Mirella ekkor benyúlt a dupla padlórekesz melletti pokróc alá, s egy darab szárított húst meg egy fél cipót halászott elő, amit habozás nélkül az öreg markába nyomott.

– Ezt egyétek, s kerüljétek a főutat – mondta gyengéden.

Az öreg hálásan bichentett, majd a fák közé mutatott: a bal oldali ösvény tisztább, ott kijutnak a dűlőút sarából. Borda egyetlen pattintással indította meg a lovakat a jelzett irányba.

62. Mohás avar, néma kerekek

Mirella

A kerekek halkan nyelték el a puhává rohadt tölgyfalaveleket, ahogy a szekér befordult a bujdosó által mutatott keskeny ösvényre. A sűrű tölgyes lombkoronája majdnem teljesen kizárta az alkonyati fényt, kellemes, félhomályos védőhálót fonva a vándorok köré. Borda mesteri kézzel tartotta vissza a lovakat; a gyeplő szinte meg sem feszült, a jószágok léptei alig csaptak zajt a mohás avarban.

Mirella hátradőlt a bakon, s elégedett mosollyal simította el a pokrócot a dupla fenekű rekesz felett. A lajstrom biztos helyen lapult, s az adószedő poroszlói most a mészégető üres kunyhójánál meg a gázló körül tölthették a dühüket. Távolról, a vízcsobogás irányából még elhallatszott egy-egy tompa kurrantás és kutyaugatás, ám a tölgyes mélyén a fák fala elfojtotta a veszélyes zajokat.

– Ezt nevezem igazi egérútnak – suttogta Mirella halkan, miközben gúnyos fintorral pillantott hátra a fák törzsei között derengető sárfészek felé. – A tekintetes urak csak tocsogjanak a mocsárban, míg mi kényelmesen megkerüljük a hálójukat.

Borda csak egy apró, elfojtott horkantással felelt, de szikár arcán halvány elégedettség csillant. A szekér lassú, biztonságos ütemben zötykölődött tovább a rejtett erdei csapáson, s a vén tölgyek ágai gyengéden összezárultak a nyomukban, elnyelve a szekér elcsendesedő zaját.

63. Oltalom a vén fánál

Mirella

A sűrű tölgyes lassan ritkulni kezdett, s az erdei ösvény egy lankás tisztás szélére vezette a szekeret. Az erdőhatáron magányosan magasodott egy hatalmas, matuzsálemi korú tölgyfa, melynek terebélyes ágai védelmező árnyékot vetettek a fűre. Borda egyetlen szigorú gyeplőrántással állította meg a lovakat a fa tövében, s szemeivel

rögtön a bokrok sűrűjét kémlelte.

- Itt megállunk. Egy percre - sziszegte szaggatottan Borda, miközben szikár keze a fejsze nyelére tapadt. Tekintetében még ott bujkált a feszült félelem.

Mirella bólintott, s halkan csusszant le a bakról. Nem vesztegette az időt: félrehúzta a szekér aljában lévő pokrócot, s a dupla fenék rejtett zugába nyúlt. Ujjai a mészégető kunyhójából elcsent, hűvös pergamencsíkra tapadtak. Az adólajstrom sértetlenül lapult a rekeszben. A nő mellkasát diadalmas elégedettség járta át, ám riadt tekintete óvatosan pásztázta a fák közti árnyakat.

- Nálunk van - suttogta Mirella elfojtott hangon. - A poroszlók a mocsarat tapossák. De ha megneszelik a cselt, visszatérnek.

Borda a lovak zablájához lépett, gyengéd simítással csillapítva a jószágok halk horkantását. A szél felkavarta a mohás avart, miközben a néma kerekek végre megpihentek a vén tölgy oltalmazó hűvösében.

64. Pergamen a rekeszben

Mirella

Mirella nem teketóriázott sokáig: a kiszáradt tölgyfakéregre emlékeztető pergament gondosan összetekerte, s egy vastag viaszos vászonba csavarta, mielőtt visszarejtette volna a dupla padlózat legmélyebb zugába. Ha az adószedő poroszlói át fésülik a mocsarat, ezen a sűrű szövésű rekeszen nem akad fenn a tekintetük.

- Ha a tisztartó rádöbben, hogy a szegény jobbágyok elmaradt dézsmája helyett csak a hűvös esti párát szorongatja a markában, aligha dicséri meg a zsandárait - kuncogott halkan Mirella, s a ruhájáról leporolta a száraz avarmaradványokat. - Legalább három falu pulyái ehetnek idén meleg kását anélkül, hogy a hajdúk elhajtánák az utolsó tehenüket.

Borda csak egy kurtát bólintott, szigorú tekintete egyetlen pillanatra sem lankadt. Megigazította a hámot a lovakon, majd a bakra pattanva halkan csettintett a nyelvén. A szekér könnyedén meglódult a puha erdei talajon, maguk mögött hagyva a matuzsálemi tölgyfa oltalmazó árnyékát.

Az erdei csapás itt már enyhén lejteni kezdett a gázló irányába. Mirella kényelmesen elhelyezkedett Borda mellett, s elégedetten figyelte, ahogy a lombkoronán átderengő

napfény aranypettyeket rajzol a döcögő kocsi ponyvájára. A közvetlen veszedelem egy időre elült, a megszerzett lajstrom pedig biztonságban pihent a deszkák alatt.

65. Sekély habok felett

Mirella

A szekér kerekek g gördülése halkan csillapodott, amint a dohos avart felváltotta a partmenti görgetegkő és a nedves kavicságy. A fák közül kiérve a gázló párás, hűvös levegője azonnal megcsapta a lovak orrát; a párra szokott állatok halk horkantással üdvözölték a széles, lassan hömpölygő vízfelületet.

Mirella előrehajolt a bakon, szélfúttá hajfűrtjeit a füle mögé simította, s a napfényben szikrázó víztükröt kémlelte. A folyó túlsó partján békésen hajlongtak a szomorúfűzek vastag ágai, s semmi sem utalt arra, hogy a tisztartó poroszlói akár csak a közelben sejlő náderdei ösvényeket figyelnék.

– No, Borda, a sodrás sem látszik marconábbnak egy jóllakott macskánál – jegyezte meg könnyedén a lány, miközben a szoknyája szélét feljebb húzta, nehogy a felcsapódó víz megáztassa. – A lényeg, hogy a tengelyig érő habok elkerüljék a szekér alját. A mi kis rejtett pergamenünk köztudottan kényes a váratlan fürdőzésre.

Borda szótlanul méregette a medret, majd egy határozott mozdulattal a sekélyebb ív felé terelte a lovakat. A tengelyek halkan nyikordultak, amint a szekér belegördült a kellemesen csobogó habokba. A kerekek magabiztosan vágták a vizet, s a kocsi egyenletesen haladt a túlsó part kavicsos zátonya felé.

66. A hamu takarásában

Mirella

A kerekek csikordulva kapaszkodtak fel a túlsó part nedves kavicságyára. A szomorúfűzek sűrű lombja alatt hirtelen hűvösebb lett a levegő, a folyó csobogása pedig tompa mormolássá szelődött mögöttük. Mirella óvatosan lecsúsztatott egy szál szoknyát a lábára, de tekintete már a fák közötti rejtett csapást kémlelte.

Nem messze a partéltől, a sűrű bozót takarásában állt az elhagyott kunyhó, amelynek kormos falai még őrizték a korábbi menedék emlékét. Borda nesztelenül ugrott le a

bakról, izmai megfeszültek, ahogy a félhomályos bejárat felé osont. Mirella szorosan a nyomában haladt, miközben félszemmel a szekér dupla fenekében lapuló adólajstromra gondolt.

– Tiszta a terep, Borda? – kérdezte fojtott hangon a lány, a fák ágait félretolva.

A kunyhó belsejében a régen kihűlt tűzhely kövei meredtek rájuk. A hamu nyirkos volt és szürke, de a felkavart avar mutatott valamit: a megriadt kisfiú korábbi jelenlétének nyomait, s a hideg kövek védelmet adó zugát. Ha a poroszlók idáig merészkednek, a tűzhely maradványai azonnal elárulhatják, hogy a gázlón átkelők erre jártak.

Mirella gyors mozdulatokkal friss korhadékot és száraz leveleket szórt a kövekre, gondosan elfedve a nyomokat. A kihűlt tűzhely védelme most mindennél fontosabb volt, hiszen a bujdosók biztonsága múltott azon, hogy a zug elhagyatottnak tűnjön.

67. Gördülő keréknyomok

Mirella

Mirella megtörölte kormos kezét a köténye szélében, majd elégedetten végignézett a sarkon. A tűzhely most már pontosan úgy festett, mint amit évek óta nem bolygatott emberfia. A megriadt kisfiú nyomait végleg elnyelte a frissen hintett nyirkos avar.

– Indulás. Gyorsan – morogta Borda fojtott, szaggatott hangon. Feszült tekintete a kunyhó roskadozó ajtórését pásztázta, s egyetlen intésére készen állt a gyors távozásra.

– Csak lassan a testtel, komám – suttogta vissza Mirella, miközben fegyvertelen eleganciával kisurrantak a küszöbön át. – A gőgös uraságok még a túlparti sárban keresik a kiesett fityingjeiket. Van egy kis előnyünk.

A lány szerencsésen el érte a szekeret, s egyetlen villámléptű mozdulattal ellenőrizte a rejtekhelyet. A dupla padló rekesze szorosan záródott; az elcsent adólajstrom biztonságban lapult a deszkák alatt. Ha a kövér tisztartó rájön, hogy a szegény nép elmaradásait tartalmazó pergamen köddé vált, bizonyára felrobban a méregtől. Ez a gondolat könnyed mosolyt csalt Mirella arcára.

Borda felpattant a bakra, Mirella pedig mellé szökkent. A gyeplő halk rántására a lovak meglódtak, s a nehéz szekér csikordulva gördült ki a szomorúfűzek hűvös árnyékából, maga mögött hagyva az elhagyott kunyhó néma falait.

68. A parti dűlőút

Mirella

A szekér kerekek nyikorogva vágtak bele a folyóparti puha, cuppogó sárba. A nedves agyag mély barázdákat vetett a parti dűlőúton, tisztán kirajzolva a jármű haladási irányát. Mirella hátrapillantott, és gúnyos fintorral csóválta meg a fejét: a friss, saras nyomvonal olyan nyíltan mutatta az útjukat, mintha egyenesen az adószedők orrára akarták volna kötni a szerencsésüket.

– Ha a tiszt úr hajdúi átevélnek a gázlón, elég lesz csupán a szimatuk után menniük ebben a dágványban – jegyezte meg Mirella, miközben meglazította a vállán a kendőt. – A végén még azt hiszik, nekik kapartuk ki a gesztenyét.

Borda egyetlen szót sem pazarolt a válaszra, de mordulása elárulta, hogy pontosan ugyanerre gondolt. Szeme sarkából a vízpart menti sekélyes köves szakaszt mérte fel, s kemény kézzel balra rántotta a gyeplőt. A lovak készségesen fordultak a part menti nádas szélére, ahol a sekélyen hullámzó folyóvíz azonnal elárasztotta a kerekek vájta nyomokat.

Mirella nevetve kapta fel a szekér hátuljában heverő terjedelmes fenyőágot, s a deszkákról hátrahajolva ügyesen elsimította a parton maradt utolsó mélyebb bordákat is. A folyó nyirkos fuvallata és a feltámadó habok pillanatok alatt eltüntették a megmaradt jeleket.

– Na, most kereshetik a csapásunkat a túlparti uraságok! – dőlt hátra elégedetten a lány. A szekér lassanként elhagyta a vizenyős sávot, s a keményebb, kanyargós erdei útra térve eltűnt a sűrűsödő fák között.

69. A zsákmányolt írás

Mirella

A tölgyes sűrűjébe érve a szekér végre megállt. A hús lombkorona alatti homályban a lovak megkönnyebbülten fújttak, míg Borda feszült figyelemmel pásztázta a környező bozótot. Bár a keréknyomokat eltüntették a partról, a veszély nem múlt el teljesen, így minden apró neszre ügyelniük kellett.

Mirella nem vesztegette az időt: azonnal a szekér derékba rejtett titkos rekeszéhez

nyúlt, és előhúzta a még meleg bőrtokba rejtett, elcsent adólajstromot. A sárgult pergamen lapjain szigorú rovátkák és elszegényedett jobbágycsaládok nevei sorakoztak – a tisztartó gátlástalan kapzsiságának néma tanúi.

– Nézd csak, Borda! A környékbeli pulyák téli betevője van erre a rongyos lapra körmölve – mutatott a sűrű sorokra Mirella, miközben gúnyos mosolya elszánt gyengédségbe váltott. – Most az egyszer a tekintetes uraság kénytelen lesz üres marokkal elszámolni a jussával.

Borda mély, elégedett mordulással hagyta jóvá a lány szavait, majd a fák között megbúvó, mészégetők által hátrahagyott kunyhó felé intett a fejével. A part menti elhagyott hajlák tökéletes menedéknek ígérkezett, ahol átmenetileg elrejtették az árulkodó irományt, s végiggondolhatták a következő lépést.

70. A kormos hajlák titka

Mirella

A korhadtt fagerendás mészégető kunyhó ajtaja halkán reccsent, mikor Borda óvatosan beljebb tolta azt. A sötét sarokban egy megriadt jobbágygyerek lapult; remegő vállal bújt a kormos fal melletti szalmabálához. Mirella szeme azonnal megpuhult, amint meglátta a didergő alakot. Halk, nyugtató suttogással lépett közelebb, s egy darab szárított húst nyújtott felé, elűzve a gyermek rettegését.

– Ne félj, kisfiam! Nem a tisztartó kutyái vagyunk – suttogta Mirella, miközben fojtott mozdulatokkal a szekér felé terelte a megkönnyebbült fiút.

Borda feszült figyelemmel pásztázta az erdőt, míg a lány a szekér ládái mögött, a puha takarók alá rejtette a kicsit. A veszélyes adólajstrom végül a kunyhó biztonságos zugába került, óvva a falu sanyargatott népének jövőjét.

– Gyorsan! A hajnal mindjárt ránk virrad – sürgette szaggatottan Borda, tekintetével a fák lombjai közt beszűrődő szürke derengést mérve.

Mirella bólintott, felkapaszkodott a bakra, és kézbe vette a gyeplőt. A kerekek halkán gördültek tovább a puha avaron, maguk mögött hagyva a kormos menedéket a hajnali ködben.

71. Álcázott gázló

Mirella

A szekér zökkenve érte el a folyó menti lapályt. A parti sárban mély nyomot hagytak a faabroncsok, ami szinte tálcán kínálta volna az útirányukat az adószedők porkólábjainak. Mirella fojtott mozdulattal intett Bordának, aki azonnal megállította a lovat a füzek jótékony árnyékában.

- Ha ezt így hagyjuk, még egy vak hajdú is utánunk talál - suttogta Mirella, és már ugrott is le a bakról.

A lány a sekély vízbe lépett, majd kúp alakú fadarabbal friss vizet locsolt a mélyebb kerékvágásokba. A felázott agyag szétomlott, magába nyelve a friss barázdákat. Borda közben leszakított egy vaskos, dús fenyőágat, s hatékony mozdulatokkal söpörte el a megmaradt keréknyomokat a nedves parton. A sár teljesen kisimult, mintha senki sem járt volna a környéken.

A szekérplatón a takaró halkan megmozdult, de Mirella gyengéd intése azonnal lecsendesítette a rejtőzködő gyermeket. A lány egy marék aszalt szilvát csúsztatott a ponyva alá, csillapítva a fiú ijedtségét.

- A tekintetes úr kopói most vakarhatják a fejüket - motyogta Borda, miközben elégedetten hajította a fenyőágat a sűrű bozótba.

Mirella halkan felkuncogott, de a szeme sarkából éberén figyelte a túlsó partot. Miután meggyőződtek az álcázás sikeréről, óvatosan áthajtottak a sekély gázlón, hogy a túlsó oldal sűrűbb erdei útján tűnjenek el.

72. A sűrűség rejtekében

Mirella

A túlsó parton a fák védelmében végre fellélegezhettek. A sűrű tölgyes hűvös homálya biztonságos takarásba vonta a szekeret, s a mögöttük hömpölygő folyó zúgása teljesen elnyomta a kerekek halk nyikorgását. Borda megállította a lovat egy vadrózsabokor tövében, mire Mirella azonnal hátraugrott a platóra, hogy ellenőrizze kis útitársukat.

A gyermek a ponyva alatt már nyugodtabban szuszogott, szája szélén még ott sötétlett az aszalt szilva nyoma. Mirella gyengéd mosollyal takarta be jobban a kisfiút, majd a

szoknyája ráncai közül előhúzta a még korábban elcsent, gyűrött adólajstromot. A nehéz pergamen lapjai tele voltak vörös tintával rótt nevekkal és elmaradt dézsmákkal.

– Na, lássuk csak, kiket akart kifosztani a tekintetes úr idén ősszel – mormolta a lány csípős éllel a hangjában, miközben ujját végighúzta a lajstrom szélén. Borda fél szemmel az erdei ösvényt kémlelte, s hallgatagon figyelte a felolvasott jobbágycsaládok neveit. Egy-egy ismerős gazda említésére elégedett horkantással bicventett.

Mirella gondosan összegöngyölte a veszélyes irományt. Nem lett volna bölcs dolog a szekér jól ismert rekeszeiben hagyni, ha mégis összefutnának egy nemkívánatos járőrrel. Előrenézve a fák törzsei között már felsejlett a part menti elhagyott mészégető kunyhó roskadozó, kormos tetője – a legalkalmasabb búvóhely a megriadt fiúnak és az elcsent iratnak.

Borda halkán csettintett a gyepelővel, s a szekér lassan megindult a félhomályos hajlék felé, hogy mire a nap teljesen átbukik a lombkoronákon, a lapok és a kisfiú is biztonságban legyenek.

73. Menedék a kormos tető alatt

Mirella

A szekér csendben megállt a kormos falú mészégető kunyhó roskatag bejárata előtt. Borda egyetlen szótlan pillantással pásztázta végig a környéket, majd a lovat a közelben álló fűzfához kötötte. Mirella közben leugrott a platóról, s óvatosan felsesegítette a még mindig megszeppent kisfiút.

A hűvös, elhagyatott hajlékban félhomály uralkodott, de az otthontalanság érzetét hamar felváltotta a biztonság. Mirella az egyik száraz sarokban lévő szalmaágyra ültette a gyermeket. Gyengéden köré tekerte a szekérből hozott meleg gyapjúplédet, majd egy nagyobb darab friss cipőt nyújtott át neki. A kisfiú szorosan magához ölelte a takarót, s megszeppentsége lassan átadta a helyét a megkönnyebbülésnek, ahogy nekilátott a vacsorának.

Míg a gyermek biztonságban étkezett, Borda a kunyhó sarkában álló, repedezett kemencéhez lépett. Mirella előhúzta a felgöngyölt adólajstromot. A lány a veszedelmes pergament mélyen begyömöszölte az egyik meglazult téglamögötti üregbe, majd a kődarabot gondosan visszatolta a helyére.

– Itt senki nem keresi majd a tekintetes úr elmaradt járandóságát – kuncogott halkan Mirella, miközben elégedetten leporolta a szoknyáját. Miután megbizonyosodtak róla, hogy a fiúnak nem eshet baja, Borda bólintott, s elindultak kifelé a kunyhóból.

74. Csendes elszakadás

Mirella

A kunyhó szűk ajtaján kilépve a hűvös esti levegő azonnal kitisztította a tüdejüket. Az elfeledett udvar csendjét csak a szellőben halkan zörgő száraz levelek és a távoli bagolyhuhogás törte meg. Mirella elégedett mosollyal igazította meg a kendőjét, miközben Borda mellé lépett, aki tekintetével még egyszer utoljára végigpásztázta a bokrok sötétjét.

– A kisfiúnak jó helye lesz odabent reggelig, a lajstromot meg még a vakond sem túrja ki – kuncogott Mirella fojtott hangon, és odalépett a szekérhez. – Képzelem az adószedő képét, amikor észreveszi, hogy a féltett firkálmányai elpárologtak.

Borda nem válaszolt, csak egy kurta, jóváhagyó mormogással kibontotta a ló kötőjét a fűzfáról, majd ruganyos mozdulattal felpattant a bakra. Bár a szívük még mindig kissé szaporábban vert az elmúlt órák izgalmai miatt, a kezdeti fojtogató félelem helyét lassan átvette a jól végzett munka feletti megkönnyebbülés.

Mirella felkapaszkodott Borda mellé, s ahogy a szekér kerekei halk zökkenővel megindultak az udvar elhanyagolt, gazos talaján, visszanézett a kormos tetejű hajlékra. A sötétben a kunyhó mint egy hűsleges őrszem vigyázta a bent pihenő gyermek álmát.

– Na, te fekete mackó, most merre vesszük az irányt? – kérdezte a lány halkan, miközben összefogta magán a sálját. – A tekintetes úr hajdúi valószínűleg már a főutat járják.

Borda a mellékút felé intett a fejével, s a gyeplőt gyengéden megrántva a sűrűbb erdei csapás felé terelte a lovat. Az elfeledett udvar lassan elmaradt mögöttük, elnyelte a leszálló éjszaka sötétje.

75. Fények a domboldalon

Mirella

A szekér zörgése meglepően halk volt a vastag avaron, ahogy a tölgyes sűrűjébe értek. Mirella hátrapillantott, de az erdő fekete fala már teljesen elnyelte a mészégető udvarának kontúrait. Hűvös szél fúj át az ágak között, s a lány még szorosabbra húzta magán a vastag kendőt.

– A gázló felé megyünk? – suttogta Mirella, miközben ujjaival a bak szélét markolta. – Ha a hajdúk a hídfőnél leskelődnek, csapdába esünk.

Borda megrázta a fejét, s kurta mordulással jobbra billentette a gyeplőt. A ló megfontolt léptekkel fordult a keskeny, alig látható vadcsapásra, amely a patak alsó kanyarulata felé vezetett. Nem beszéltek sokat; mindketten feszülten figyeltek a sötétség zajaira. Egy gally roppanása a távolban, egy magányos éjszakai madár hirtelen szárnyzuhogása is elég volt ahhoz, hogy közelebb húzódjanak egymáshoz a fapadon.

A fákon túl, a domboldal gerincén hirtelen sárgás pislákolás villant. Fáklyák sora haladt az elhagyott főúton. Borda azonnal megállította a fogatot, és egyetlen gyors mozdulattal csillapította a ló halkán horkantó orrát. A hajdúk járőre lehetett az.

– Épp időben léptünk meg – lélegzett fel halkán Mirella, látva, ahogy a távoli fények lassan továbbtűnnek a völgy mélye felé. A veszély fojtogató jelenléte még a levegőben terjengett, de Borda szótlan határozottsága utat mutatott a sötétségben.

76. Úttalan kanyarulat

Mirella

Amint az utolsó fáklya sárgás derengése is elenyészett a völgyi ködben, Borda egyetlen halk füttyentéssel jelt adott a lónak. A fogat szinte zajtalanul gördült tovább a nedves avaron, mélyebbre hívva őket a patakmeder hűvös párájába. Mirella óvatosan lecsúsztotta a bakról a kezét, és a szekér oldalát tapogatta végig.

– Helyén van még a rekesz? – kérdezte fojtott hangon, miközben ujjaival a dupla fenék ravasz reteszét kereste a deszkák alatt.

Borda csak bólintott, tekintetét egyetlen pillanatra sem véve le a sötét vízfelületről, amely a fák között feketéllett. A patak sekély volt ezen a szakaszon, de a köves aljzat könnyen megroppanthatta volna a kerékküllőket, ha nem figyelnek. A szekér lassú csobbanással lépett a hűvös habok közé. A kerékagyak halk nyikordulása fojtottan visszhangzott a meredek partfalak között, de a víz egyenletes morajlása szerencsére

elnyelte a gyanús zajokat.

- Ha szerencsénk van, a hajdúk a hídnál virrasztanak a semmiért - kuncogott halkan Mirella, ahogy a túlsó parton a fűzfák védelmező lombjai alá értek. - A zsákmányolt lajstrom meg szépen pihen a deszkák alatt.

A lány kiegyenesedett, visszahúzta vállára a meleg kendőt, és elégedett mosollyal nézett hátra. Az éjszaka még hosszú volt, de a csendes erdő sűrűje most végre menedéket kínált nekik.

77. Holdfény a pergamen felett

Mirella

A fűzek oltalmában Borda lelassította a lovat, hogy az állat összeszedhesse az erejét az emelkedő előtt. A meredek erdei csapás itt éles kanyart vett a sűrűben: ágas-bogas bükkgyökerek szabdalták fel a földet, mintha maga az erdő próbálná útját állni minden hívatlan vándornak.

- Nahát, ha ezt az úttalan kanyarulatot beveszi a jó öreg pej, kijár neki egy jó adag abrak - suttogta Mirella, miközben könnyed mozdulattal leugrott a bakról, hogy megkönnyítse a fogat dolgát. Bakancsa alatt halkat reccsent a nedves avar, de a fák mélyén uralkodó békés csend hamar elnyelte a zajt.

Borda némán ragadta meg a kantárszárat, s biztos kézzel vezette a lovat a kiálló gyökerek sűrűjében. A szekér veszélyesen megdőlt egy pillanatra, amikor az egyik kerék mély sziklahasadékba zökkent, ám Borda széles válla megakadályozta a bajt. Száraz nyögéssel tartotta meg az oldalfalat, míg a pej megfeszülő izmokkal ki nem húzta a tengelyt a szorult helyzetből.

- Látod, pont az ilyen kanyarok miatt nem járnak erre a tekintetes urak a kényelmes hintóikkal - kuncogott Mirella, s ahogy újra egyenesbe jöttek, a dupla fenékből óvatosan kihúzta a zsákmányolt iratköteget. A fák közt beszűrődő holdfénynél elégedetten futotta át a sárguló sorokat. - Itt van feketén-fehéren minden behajtani kívánt dézsma. A tisztartó úr holnap reggel bekaphatja a dühét, amikor üresen találja a dobozát.

Borda elégedett horkantással veregette meg a fűjtató ló nyakát. A hajdúk fáklyái már teljesen elenyésztek a völgyben, ők pedig lassan, de feltartóztatlanul haladtak tovább a biztos menedék felé.

78. Csalárd bejegyzések

Mirella

A hold kísérteties ezüsthénybe öltöztette a sűrű lombkoronát, ahogy a szekér lassan kigördült az árnyékos kanyarulatból. Mirella nem tehetett róla, a megnyugvás helyett a kíváncsiság fűtötte: közelebb húzta a sárgás papirosra futó tintavonalakat a szeme elé. A lombközön átderengő hűvös fényben halványan csillantak meg a friss bejegyzések, amelyeket a tisztartó pennája alig pár órája vetett a lapokra.

– Nézd csak, Borda – suttogta fojtott hangon Mirella, miközben ujja egy áthúzott név felett állt meg. – A kapzsi komédiás nemcsak a búzáat szedte volna el a falu aprajától, de a molnár félretett lisztjére is rátette volna a körmét. És nézd ezt a cirádás széljegyzetet! A helyi bíró tetemes tartozását valahogy sikerült elfelejtenie beírni...

Borda csak egy szűkszavú morgással felelt, miközben tekintete a tisztás széle felé tapadt. A veszély még nem múlt el teljesen; az erdei úton túli sötétségben bármelyik bokor rejtett hajdút sejtethetett.

– Psszt! – sziszegte Borda, s egy pillanatra megtorpantotta a lovat, amikor a szellő távoli fémcsörrenést hordott feléjük.

Mirella gyors mozdulattal rejtette vissza a lajstromot a szoknyája redői közé. Összenéztek a homályban; az ezüstös csillogás a sorok felett elhalványult, helyét a közelgő gázló felől érkező sejtelmes vízmorajlás vette át.

79. Ijedt hang a kunyhóban

Mirella

Borda óvatosan a vízbe kormányozta a lovat, ügyelve rá, hogy a kerekek a lehető legkevesebb zajt csapják a kavicsos mederben. A patak hűvös párája az arcukba csapott, s mikor a túlpart sűrűjébe értek, a hajdúk távoli fémcsörrenése már végleg elhalványult mögöttük. A közvetlen veszély elültével Mirella gyors mozdulattal csúsztatta a család lajstromot a szekér aljában lévő titkos rekeszbe, a rejtett portékák közé.

– Ez a pár lap egész falvakat menthet meg a koplalástól – suttogta Mirella, miközben helyére illesztette a takarólécet. – Ha a tisztartó rájön, hogy hiányzik, felköti magát a

saját kapzsiságára.

Borda egy közelebbi tisztás felé intett a fejével, ahol egy düledező, elhagyatott kunyhó sötétlett a fák ölelésében. A nádtető hiányos volt, a gerendák kormosak, mégis megnyugtató menedéknek tűnt a hűvös éjszakában. Ám ahogy közelebb léptek, a roskadozó ajtó mögül halk, fojtott szipogás ütötte meg a fülüket.

Mirella intett Bordának, majd óvatosan betolta a nyikorgó deszkát. A tetőrésen átderengő holdfény egy megriadt kisfiú alakját világította meg, aki a sarokban, egy rongyos pokróc alá bújva reszketett.

- Ne félj, csöppség - szólalt meg Mirella meleg, gyengéd hangon, s lassan térdre ereszkedett a riadt gyermek előtt.

80. Oltalom a szalmában

Mirella

A fiúcska óvatosan ledugta fejéről a kilyukadt pokrócot. Tágra nyílt, megriadt szemekkel méregette Mirellát, majd a küszöbön tornyosuló, hallgatag Borda sötét alakjára pislogott.

- A hajdúk... - suttogta a gyermek akadozó hangon. - Elvitték apámat. Mert nem tudta megfizetni a dézsmát.

Mirella keze ökölbe szorult a szoknyája redői alatt, de arca rögtön megszelídült. Előhúzott a tarsolyából egy darabka szárított húst és egy marék aszalt szilvát, s szelíden a fiú tenyerébe nyomta.

- Többé nem bántanak - mondta halkan, feszült határozottsággal. - Borda, hozd be a szekérről a meleg takarót!

Borda egyetlen bólintással eltűnt az éjszakában, míg Mirella a kunyhó sarkában felhalmozott, száraz szalmához kísért a gyermeket. Gyors mozdulatokkal puha fészket vetett neki a szalmabálák védelmében, ahol a fagyos huzat sem érhetne el. A kisfiú mohón enni kezdett, miközben Mirella elméjében már a köves úton szövődött a terv: a titkos rekeszben lapuló lajstrom nemcsak a falut mentheti meg, de talán ennek a gyermeknek az apját is tisztázhatja a tiszttartó hamis vádjai alól.

- Itt biztonságban vagy - simította meg a fiú kormos arcát Mirella, ahogy Borda visszatért a vastag pléddel. - Reggelre eldöntjük, hogyan vágunk vissza a kapzsi tiszttartónak.

Borda a falnak támaszkodva figyelte a szalma rejtekén elszenderedő fiút, miközben a veszély még mindig ott bujkált az éjszakai csendben.

81. Átírt számok a szekérenél

Mirella

A szalmán szuszogó kisfiú egyenletes légzése hamar betöltötte a nyirkos kunyhót. Mirella gyengéden betakarta a gyermeket a vastag pléddel, majd halkan intett Bordának. A sziklányi ember nesztelenül lépett közelebb, vigyázva a gyermek álmára.

– A kölyök apját az udvarház tömlöcében tartják – suttogta Mirella, amint kimerészkedtek a kunyhó eresze alá. A szekér oldalában elrejtett lajstrom lapjaira pillantott, ahol a tisztartó hamis számai feketéllettek. – A falu apraja-nagyját kiszipolyozta ez a kapzsi dög, de a saját csalásával fogjuk eldugaszolni a torkát.

Borda némán bólogatott, miközben fejszéje nyelét szorongatta. Számára nem kellett cifrázott körmondatok; pontosan tudta, mit jelent Mirella csibészes mosolya. A vándoráros kisasszony már javában forgatta fejében a tervet: a lajstrom hamisításait átdolgozza úgy, mintha a tisztartó a saját urasága elől dézsmált volna el ezer aranyat.

Mirella a szekér titkos rekeszéből előhalászott egy kis üvegcsét s egy finom lúdtollat. A hold halványuló fényénél néhány gúnyos fintor kíséretében átírta a számokat a kényes pergameneken. Egy apró, jól elhelyezett tintafolt, s a szigorú adószedő máris elszámolhatatlan hiányt halmozott fel saját urának rovására.

– Mire a nap első sugarai elérik a gázlót, a tisztartó saját hálójában fog vergődni – suttogta elégedetten Mirella, miközben visszazárta a titkos rekeszt. Borda féloldalas, komor mosollyal nyugtázta a mesterkedést. A hajnal szürkés fényei már derengettek a fák között, jelezve, hogy ideje útra kelni a vásártér felé.

82. Gúnyrajz a deszkán

Mirella

A hajnali derengésben a szekér kerekei még mozdulatlanul álltak, de a gőzölgő pára már felcsapott a fák közül. Mirella felkászálódott a szekér bakjára, s feszülten elsimította szoknyáját. Borda sziklányi alakja a lovak mellett feszült; szeme a bozót sötétjét

pásztázta, minden apró reccsenésre gyanakvón rezzent meg a válla.

– Indulunk? – mordult fel Borda szaggatottan, a gyeplőt szorongatva.

– Még egy pillanat – suttogta Mirella, miközben benyúlt a bak alatti üregbe. A titkos rekesz mellett, a fa simára csiszolt alsó lapjáról egy darab fekete krétát halászott elő.

Gyors, pimasz mozdulatokkal egy gúnyos firkát kanyarított a deszka aljára: a tisztartó pöffeszkedő, malacfejű alakját ábrázolta, amint egy üres aranyoszsák felett pityereg. Ha a hajdúk átkutatnák a szekeret, ez a huncut rajz fogadja majd őket a bak alatt. Mirella halk kuncogással törölte le a port az ujjáról, noha szívében ott dobogott a félelem.

– Kész a mestermű – suttogta halkan, de szemeiben ott vibrált a feszültség. – Gyerünk, mielőtt a járőrök a nyakunkra gyűlnek!

Borda szűkszavú morgással nyugtázta a dolgot, majd felpattant mellé és megrántotta a szarát. A ferekek nyikorogva mozdultak meg a vizenyős úton, s a szekér végre kigördült az erdőből a vásártér felé.

83. Krétafirkás találkozás

Mirella

A köd lassan felszállott a dűlőút fölül, s a távolban már felsejlettek a vásárváros felé vezető út jelzőfái. A szekér döcögve haladt a kátyús úton, amikor a keresztútnál két panyókás hajdú lépett elő a fűzfák takarásából. Lovaik fújtatva álltak meg a sárban, s az örök gyanakvó szemmel méregették a közeledő fura párost.

– Álljunk csak meg, atyafiak! – kurjantott a délcegebbik, kezeit fegyvere markolatán nyugtatva. – Micsoda portékát hurcoltok a tekintetes tisztartó úr birtokán keresztül?

Mirella arcára nyomban álszent, nyájas mosoly ült ki. Megigazította vállán a színes kendőt, és huncut kuncogással hajolt előre a bakon, miközben Borda szótlanul, fenyegető sziklaként ült mellette, készen arra, hogy gyanús mozdulatra cselekedjen.

– Csak tisztességes portéka a vásárba, tekintetes uraim! – csicseregte Mirella, elragadó kedvességet színelve. – Csupán szegény vándorárosok vagyunk, kik a körtvélyesi vásárra igyekeznek.

A köpcösebb hajdú gyanakvóan horkantott egyet, s a szekér mellé lépve belekukucskált a ponyva alá. Mivel ott csak szárított füveket talált, guggolva átvizsgálta a tengelyeket is. Amikor a bak alá pillantott, a szeme tágra nyílt, s az arca nyomban rákvörösre gyúlt.

A frissen rótt krétarajzon a tisztartó pöffeszkedő, malacfejű alakja vigyorgott rá vissza, amint egy üres zsák felett pityereg.

– Ez meg mi a mennykő?! – hördült fel a hajdú, elvörösödött fejével tárogva.

– Csak egy kis útravaló emlék! – kacintott Mirella, s mielőtt az ő fegyverért nyúlhatott volna, Borda a lovak közé csapott, s a szekér robogva vágatott tovább a sáros úton.

84. A körtvélyesi kapunál

Mirella

A patkók csattogása lassan elhalt, ahogy a szekér elhagyta a dűlőút sáros kanyarulatait, s rákanyarodott a körtvélyesi vásártérre vezető szélesebb útra. Mirella halkán kuncogva törölte le a krétaport az ujjairól, míg Borda komor, büszke pillantással nyugtázta, hogy a dühösen ordító hajdúk messze lemaradtak a gomolygó párában.

A vásárváros bejáratánál azonban újabb akadály tornyosult eléjük. Egy pöffeszkedő, bíborköntösbe öltözött fűszerkalmár állta útjukat, kinek pulykavörös arca szinte izzott a méltatlankodástól. Egy túlrakott porontyos talicska mellett ágált, s gőgösen méregette a jövevények fura fogatát.

– Álljatok meg, gyalogfajzatok! – ripakodott rájuk a kalmár, s kövér, gyűrűs ujjával a szekér felé mutogatott. – Nem látjátok, hogy a tekintetes tisztartó úr legújabb vámgyűjtő lajstromára várak? Jobb, ha visszatolatok a sarat dagasztani, míg a rendes árusok elintézik a dolgukat!

Mirella elbűvölő, mégis maróan csípős mosollyal hajolt előre a bakon. Kezét lágyan Borda karjára tette, csillapítva a tarse torkában morgó fenyegetést.

– Jaj, hát csak nem a méltóságos fűszerúr áll előttünk? – csicseregte álmosító alázattal, miközben a bak alól előhúzta a frissiben átírt adólajstromot. – De hisz nekünk pont a tisztartó úr sajátkezü bejegyzései vannak a birtokunkban! Borda, segíts a tekintetes úrnak, hogy közelebbről is megcsodálhassa a számokat...

85. Fűszerporos elszámolás

Mirella

Borda nem teketóriázott. Hatalmas, kérges kezével megragadta a fűszeres pöffeszkedő köntösének gallérját, s egyetlen határozott mozdulattal közelebb rántotta a szekér oldalához. A kalmár szeme kinyakadt a meglepetéstől, s ahogy a bak alá pillantott, pulykavörös arca hirtelen sárgásfehérre váltott.

A deszkára vetett gúnyrajz pontosan őt ábrázolta, amint egy üres fűszeres zsák tetején terpeszkedve próbálja elnyelni a szegények utolsó garasait, felette pedig a meghamisított adórajstrom állított elképesztő sarcot a külhoni borsra meg a sáfrányra.

– Mi ez a gyalázat?! – hörgött a pöffeszkedő alak, de a hangja elcsuklott, amint Borda morogva mélyebbre tolta a pergament az orra alá.

– A tekintetes tisztartó úr új számtana – vetette oda Mirella éles, metsző hangon, miközben kipattant a bakról. – Aki nem tud olvasni, az a saját kárán tanulja meg a rendet. Ugye nem akarja, hogy a kapuőrség is megcsodálja ezeket a remekbe szabott bejegyzéseket?

A kalmár riadtan pillantott a közeledő örök felé, majd kapkodva hátrálni kezdett. A nagy sietségben megbotlott a saját túlrakott talicskájában, s éppen a méregdrága köménnyel teli zsákok közé huppant. Mirella fenségesen elmosolyodott, intett Bordának, s amíg a kapzsi kalmár a fűszerporban köhögött, a szekér zökkenőmentesen gördült be Körtvélyes nyüzsgő vásárterére.

86. A kovácműhely mögött

Mirella

A vásártér tarka forgataga azonnal elnyelte a szekeret. A sült kolbász, a friss fánk meg a lótrágya kevert szagát szinte vágni lehetett a levegőben, miközben a rekedt kikiáltók kurjongatása elnyomta a kapu felőli fojtott zűrzavart. Mirella egyetlen pillanatra sem nézett vissza, bár a háta mögött még mindig érezte a megalázott fűszeres bosszúéhes tekintetét.

Borda szorosan a bak mellett lépkedett, markában a szekér oldalát szorítva. Szeme sarkából az árusokat és a tömegben őrző városi hajdúkat leste. A félelem gombócként szorult a torkába.

– Túl sok a nép – mormogta szaggatottan Borda, miközben egy közeledő pandúr láttán hátrébb húzta a kalapját. – Elkaphatnak.

- Csak menj! Mintha tisztességes dolgunk lenne - sziszegte Mirella ijedten, de magabiztosságot tettetve, majd egy hirtelen mozdulattal a kormos falú kovácsműhely mögötti szűk sikátorba terelte a fogatot.

A füstös zugban végre megálltak. Mirella reszkető ujjakkal nyúlt a köténye alá, s kihúzta a hamisított adólajstromot. A tölgygubacs-tinta meg a kalyibában kapart korom még nem száradt meg teljesen a pergamen felületén; a párás vásári levegőben apró foltokban maszatos lett. Újra át kellett futnia a bejegyzéseket: ha a korom lepereg, a pulykavörös kalmár meg a vámőrök azonnal rájönnek a turpisságra.

- Borda, a sikátor száját figyeld! - suttogta feszülten Mirella. - Ha a fűszeres riadóztatja a várost, innen nincs hová futnunk.

87. Sikátori csel

Mirella

Mirella egyetlen röpke pillanatig sem tehetetlenkedett. Előhúzta övéből a kisméretű faggyúdarabot, amit a kerekek tengelyezéséhez tartott magánál, s vékony, gyakorlott mozdulatokkal végigsimította vele a nyirkos pergamen felületét. A zsíros réteg azonnal lezárta a kormos betűket, megvédve a tölgygubacs-tintát a párás vásári levegőtől.

- Megvan - suttogta megkönnyebbülten, miközben a fontos írást mélyen a szoknyája rejtett ráncába csúsztatta. - Ezt a pulykavörös alak már nem tüntetheti el.

Borda közben a sikátor sarkánál lapult, vállá feszülten a koromtól fekete téglafalnak feszült. Hirtelen visszahúzta a fejét, s aggódó pillantást vetett a nőre.

- Jönnek - mormogta szaggatottan Borda, s keze automatikusan a szekér oldalára akasztott fokosra tévedt. - Két városi hajdú. Lassan lépkednek, a falakat kémlelik.

- Ne nyúlj a vasashoz! - sziszegte Mirella, s ijedtségét csípős magabiztossággal álcázva lépett a férfi mellé. - Ha itt találunk minket, csapdába esünk.

Azzal megragadta a szekér rúdját, s határozott lendülettel kitolta a fogatot a sötét zugból, egyenesen a kikiáltók, kolbászsütők és faedényárusok zajos forgatagába. A hömpölygő tömeg pillanatok alatt elnyelte őket, elvágva a mögöttük közeledő hajdúk útját.

88. Átkelés a dagonyán

Mirella

A vásári forgatag zaját hamar felváltotta a patakparti fűzfák halk susogása. Mirella magabiztosan terelte a fogatot a Körtvélyest elhagyó kanyargós úton, amely egyenesen a széles, totyogó medrű saras gázlóhoz vezetett. A hirtelen jött zápor miatt a folyócska mély, cuppogó dagonyává változtatta a gázlót, ahol a túlsó parton két újabb kényelmeskedő hajdú kártyázott egy kidőlt fatörzsön.

– Na, most mutasd meg a leleményedet, Mirella – mormogta Borda, miközben a ló gyeplőjét fogta, s szemével a túlparti öröket méregette. – Ott sem jutunk át vám nélkül, ha csak ki nem talál sz valamit.

Mirella szája szélén pajkos mosoly bukkant elő. Gyorsan előhalászott a szekérmélyből egy színes mogyorófacsipeszt és egy üvegcsényi poshadt, bűdös gyógynövényfőzetet, amivel még a nyáron akart csodakenőcs gyanánt meggazdagodni.

– Csak kövess, és tartsd az arcod szigorúan! – kacsintott a társára.

Ahogy a szekér kerekei cuppogva beszorultak a gázló közepén, Mirella teátrális sikollyal kapott a bokájához. A kártyázó hajdúk azonnal felpattantak, megneszelve a könnyű zsákmányt. De mielőtt elérhették volna a szekeret, Mirella orrára csiptette a mogyorófacsipeszt, s rémisztő hangon felkiáltott:

– Vissza, uraim! Fekete mirigykór sújtja a fogatot, a nyavalyás láz már a marhákat is elérte!

A két hajdú a mirigykór hallatára fejvesztve torpant meg a sár közepén. Amikor Mirella a bűdös üvegcséből gőzölgő szagáradatot locsolt a vízbe, az örök pánikszerűen hátráltak, egyenesen a legmélyebb agyagos gödörbe tottyanva. Borda a szekér rúdját meglódítva egyetlen határozott lökéssel átsegítette a fogatot a túlpartra, míg a hajdúk káromkodva próbálták kiszabadítani csizmájukat a ragacsos mocsárból.

89. Kacagás a túlparton

Mirella

A szekér kerekéről vastag koloncokban hullott alá a ragadós agyag, ahogy a fogat végre kiért a gázló túloldali, füves emelkedőjére. A hátuk mögül még tisztán hallatszott a

mocsárba ragadt hajdúk szaftos káromkodása és a cuppogó küzdelem, de a part menti fűzfák sűrűje hamar biztonságos elfedést nyújtott a tovább gördülő fogatnak.

Mirella megkönnyebbülten pattintotta le orráról a mogyorófacsipeszt, s csengő, pajkos kacagásban tört ki. A fanyar, poshadt gyógynövényfőzet szaga még mindig a levegőben terjengett, ám a vakmerő csel fényesen bevált.

– Ez aztán a valódi csodakenőcs, Borda! Még el sem adtuk a vásárban, de máris utat nyitott nekünk a kopók gyűrűjén át – élcelődött könnyedén Mirella, miközben gondosan visszagyömöszölte a bűdös üvegcsét a gyógyíres láda legmélyére.

Borda eleresztett egy ritka, elégedett félmosolyt, s határozott mozdulattal megveregette a lihegő ló nyakát. Szakértő tekintettel mérte fel a tölgyesbe vezető dűlőutat, majd óvatosan a bak alá nyúlt, ahol a dupla fenéklemez rejtette az adólajstromot.

– A pergamenek szárazak maradtak, s a faggyú rögzítette a kormos betűket – dörögte halkan, miközben visszatolta a reteszt. – De ha a hajdúk kimásznak a mocsárból és rájönnek, hogy a fekete mirigykór csupán bűdös pacsuli volt, a nyakunkra hozzák a vármegyét.

– Hadd kapálózzanak csak abban a sárban! – intett a gyeplővel Mirella, s tekintete megtelt bizakodó derűvel. – Mire a csizmájukat kiszabadítják, mi már messze járunk, s a szegények lajstroma is jó helyre kerül.

90. Csalóka lajstrom

Mirella

A lombkorona sűrűje hamar elnyelte a szekér zörgését. A tölgyes hús árnyában a dűlőút keskeny csapássá szelődült, s nem sokkal odébb egy roskatag, elhagyott erdészkerülési kunyhó tűnt fel a fák között. Mirella egyetlen szemöldökintésére Borda a sűrű bozótos védelmébe terelte a fáradt lovat.

A kunyhó szüette ajtaját óvatosan nyitották be. Odabent száraz avar szaga terjengett, de a gerendák biztonságos fedezéket nyújtottak. Borda a bak alól kiemelte a faggyúval rögzített pergameneket, míg Mirella apró mécsest gyújtott, s annak imbolygó fényénél kiterítette a lajstromot a korhadtsz asztalra.

– Lássuk csak, miben mesterkedett a drága tisztartó úr! – suttogta Mirella, s ujjai végigsiklottak a kormos sorokon.

Ahogy közelebből megvizsgálta az írást, pajkos tekintete gúnyos derűvel telt meg. A koromréteg alatt tisztán kirajzolódtak a csalárd átírások: a körtvélyesi jobbágyok terheit a tisztartó megduplázta, s hevenyészett kormos firkákkal próbálta elfedni a turpisságot.

– Nahát, a tekintetes úr nemcsak kapzsi, de ügyetlen is! – kuncogott fel Mirella, cinkos pillantást vetve kísérőjére. – Ha ez a papír a főispán elé kerül, nem a mi nyakunkra küldik a hajdúkat, hanem a tisztartót ültetik kalodába.

Borda elégedett morgással bólintott, miközben Mirella gondosan feltekerte az igazságot őrző pergament.

91. Pajkos bosszúterv

Mirella

A feltekert pergament Mirella óvatosan a kebelébe csúsztotta, majd egyetlen kuncogással eloltotta a mécsest. A kunyhó fülfedte félhomályában Borda már az ajtó felé intett a fejével: az idő sürgetett, az erdei úton szürkület előtt el kellett érniük a biztonságosabb tisztást.

Kint a szekérnél Borda felhajtotta a bak alatti deszkát, s a jól elrejtett duplafenek mélyére süllyesztették a tisztartó csalásait őrző irományt. Mirella elégedett mosollyal igazította meg felette a szalmát és a fűszeres zsákokat.

– A tekintetes úr azt hitte, a körtvélyesi szegények pulykáiból kerekít magának gőgös vagyonkát – duruzsolta pajkosan, miközben felpattant a bakra. – De ha ez a lajstrom jó kézbe kerül, még a sarkantyúját is elérverezik.

Borda egyetlen mély morgással helyeselt, majd a gyeplőt megragadva a lovat az erdei útra terelte. A korhadtnak tűnő kunyhó hamar elmaradt mögöttük, amint a kerekek visszatértek a keményebb dűlőútra. A fák lombjai között már átszűrődött az alkonyati fény, s az út hamarosan elágazáshoz ért: az egyik ág a vármegyei hajdúk szállása felé kanyargott, a másik a falu szélére.

Mirella szeme pajkosan csillant meg a lemenő nap fényében. Döntött: nem várnak a szerencsére, maguk egyengetik az igazság útját. A szekér zökkenőmentesen fordult rá az esti ködbe burkolózó falu felé vezető csapásra.

92. A tölgyfa pecsétje

Mirella

A falu szélső háza mellett magasodó öreg tölgyfánál pislákoló lámpás fénye törte meg az esti homályt. A vaskos törzsre friss, még meg sem száradt viaszpecséttel egy röpke órája szegezhettek fel egy széles papírlapot.

Borda szótlanul rántotta meg a gyeplőt, s a szekér alig érezhető zökkenéssel állt meg a korhadt kút árnyékában. Mirella pimasz mosollyal szökkent le a bakról. Úgy tett, mintha csupán a portékát rendezgetné a szekér oldalán, ám léptei szinte észrevétlenül vitték a fához.

– No nézd csak, Borda – suttogta pajkosan, amint a lámpás felé fordult. – A hadnagy úrfi máris pánikba esett! Látod, micsoda döllyfös sorok?

A friss cédulán a hajdúhadnagynak girbegurba írása állt: nyomravezetői jutalmat ígért az elveszett adólajstromért, míg a falu népét szigorú megtorlással fenyegette, ha éjfélig nem adnak le újabb adófejadagot.

Mirella szeme megvillant. A köténye rejtekéből egy apró, kormos széndarabot halászott elő, s amíg Borda szorosan mögötte állva takarta a kilátást, gyors mozdulatokkal átrajzolta a számokat. A szigorú határidőt és az elvárt pulykák számát egyetlen huncut kanyarítással felcserélte, így a cédula mostantól azt hirdette, hogy maga a hadnagy vendégeli meg a szegényeket a főtéren.

– Így ni – kuncogott Mirella, s visszatért a bakra. – Hadd mulasson a falu a hadnagy úr nagylelkűségén!

93. A rejtett rekesz

Mirella

Borda marokba szorította a gyeplőt, s éles pillantással mérte végig az elcsendesedett utcát. Nem pazarolt szót a fára kanyarított hamis írásra, helyette a bak alatti rejtett deszkát pattintotta fel egyetlen magabiztos mozdulattal. A zsákmányolt adólajstrom vastag pergamenje gyorsan eltűnt a dupla fenék sötétjében, s a rugós retesz halk kattanással zárult vissza.

– A tisztartó háza felé vettük az irányt, de ha a hadnagy meglátja a cédulát, hajdúkat

küld a nyakunkra – sziszegte Mirella, miközben az ujjaira tapadt kormot a szoknyájába törölte. Szemei haragosan villantak a sötétben, bár ajkán még ott bujkált a gúnyos félmosoly. – Sietnünk kell, Borda.

A lovak patái halkán koppantak a kanyargós dűlőúton. A falu utolsó házai lassan elmaradtak mögöttük, ám a távolból tompa lódobogás zaja ütötte meg a fülüket.

– Csak próbáljanak megállítani – mordult fel Borda, s hangjában ott izzott a fojtott indulat. A szekér oldalán ringatózó lámpás gyenge fénye éppen csak megvilágította az út szélén sorakozó bokrokat, amint a sötét erdei nyiladék felé tartottak.

94. A gázló fáklyái

Mirella

A fák törzsei közt átszűrődő sejtelmes félhomályban hamarosan feltűnt a folyó szürkén csillogó szalagja. A gázló felől azonban nem a víz halk csobogása volt az egyetlen zaj: fáklyák vörös fénye világította meg a kavicsos zátonyt, s a vízparton három lovas hajdú alakja bontakozott ki a sötétségből. Hosszú kopjáik hegye fenyegetően villant meg a lobogó tűzfényben.

– Na, állj csak meg, atyafi! – kiáltott rájuk az egyik fegyveres, amint Borda megrántotta a gyeplőt. A szekér nyikorogva torpant meg a nedves homokban, alig pár lépésre a habzó víztől. Borda keze fehéredésig feszült a bőrszíjakon, szeme sarkából Mirellát leste, aki egyetlen gyors mozdulattal simította el szoknyája ráncait, s arcára máris ártatlan, csábító mosolyt varázsolt.

– Jaj, tekintetes vitéz uraim, hát miféle ijedtséget hoznak a szegény vándoráros szívére ilyen késői órán? – pityeregett szinte dallamosan Mirella, miközben kissé előrehajolt a bakon, hogy a fáklya fénye jól megvilágítsa megnyerő kellemét. – Csak a szomszédos faluba igyekszünk némi kelmével meg orvossággal, hátha akad ott egy-egy jámbor lélek, aki megszanja az éhes pulyákat.

A hajdúk vezetője közelebb léptette lovát, gyanakvóan méregetve a szekér ponyváját s a bak alatti sötét zugokat. Borda izmai megfeszültek, készen arra, hogy ha a fegyveresek nyúlni próbálnak a dupla fenék reteszéhez, rátámadjon a portyázókra. Mirella azonban csípős kuncogással terelte el a vitéz figyelmét, kecsesen felkínálva a kosarában lapuló, hamisított gyógykenőcsös tégelyek egyikét.

95. Csobbanás a sötétben

Mirella

A hajdúk vezetője gyanakvó morgással nyúlt a felkínált tégelyért. Ujjai közt forgatva a mázas edénykét, gőgös fintorral szagolt bele a szúrós szagú, gyógynövényes kenőcsbe. A csel működött: a fegyveres figyelme egyetlen intésre elterelődött a szekér alján lapuló adólajstromról és a ponyva mögötti sötét zugokról.

– Igazi ritkaság az, tekintetes uram! – suttogta Mirella huncut, de mégis megriadtnak ható hangon, miközben feszülten leste a tiszt minden rezdülését. – A köszvényt is kiveri a derékből, ha jó mélyen bedörzsölik vele a bőrt.

Borda nem szólt semmit. Megkövülten ült a bakon, ujjával fehéredésig szorította a vizes bőrszíjakat. Szeme sarkából a másik két lovas kopjait figyelte, amelyek hegye még mindig fenyegetően meredt feléjük a fáklyafényben. A feszültséget szinte vágni lehetett a hűvös éjszakai levegőben.

A hajdú végül elégedett horkantással vágta zsebre a tégelyt, majd az átkelő felé intett a kardjával.

– Erre haladjatok! De gyorsan, mielőtt meggondolom magam!

Borda nem teketóriázott. Egyetlen határozott rántással szóra bírta a lovat, s a szekér zörögve, csikordulva gázolt be a sekély, de sebes sodrású vízbe. A hűvös habok magasra fröccsentek a kerekek alatt, ahogy maguk mögött hagyták a kavicsos zátonyt.

A túlsó part sötét erdősége hamarosan elnyelte a szekeret. A fáklyák vörös fénycsóvái lassan elhalványultak a víz felett, s Mirella csak ekkor engedte ki tüdejéből a bent tartott levegőt.

96. Árnyak a horhosban

Mirella

A szekér zörögve gurult mélyebbre a fák alatti félhomályba. A patak csobogása lassan elhalkult a hátuk mögött, de a szorító feszültség cseppet sem enyhült: a nedves dűlőút egy meredek, szűk vízmosásba kanyarodott, ahol a holdfény már képtelen volt áttörni a sűrű lombkoronát.

Borda szorosan markolta a gyeplőt, teste megfeszült a bakon.

- Nem tetszik ez - mormogta szaggatottan, miközben éber szeme a sötét földfalakat kémlelte. A vízmosás pereméről kinyúló fagyökerek fekete csápokként lebegtek a homályban.

- Csak haladj - suttogta Mirella, miközben óvatosan hátranyúlt a ponyva alá. Ujjai megnyugtatóan érintették meg a titkos rekesz kemény deszkáját. Az adólajstrom biztonságban pihent, ám a lány szaporán szedte a levegőt. A partoldal bokrai közül hirtelen száraz ág roppant.

Mindketten megdermedtek. A vízmosás mélyén sötét, néma árnyak mozdultak meg, elzárva a haladás útját. Vajon a hajdúk felderítői kerültek eléjük, vagy más hívatlan leselkedők lapultak a sűrűben?

- Ne állj meg - bízta Mirella halkán a férfit, reszkető, de határozott hangon. - Ha gyorsan átérünk a kanyaron, a sötétség a mi oldalunkon áll.

Borda nem válaszolt, csak óvatosan a lovak közé csapott, s a szekér kerekei mély nyomot vágva lódultak meg a vízmosás puha talaján.

97. Szelence a sötétben

Mirella

A szekér nekilendült, a tengelyek feszülten nyikorogva vágtak utat a vizes homokban. A kanyarívben egy kidőlt tölgyfa korhadt törzse nyúlt be mélyen a mederbe, s a sötét lombok rejtekéből két szurtos képű fegyveres ugrott az út közepére.

- Állj a hadnagy nevében, vagy átfúrja a dárda a lovat! - reccsent egy rekedt hang. Az egyik hajdú már nyúlt is volna a vezető ló zablája felé, hogy megállítsa a száguldó fogatot.

Borda foga összeszorult, ujjai fehéredtek a száron, de Mirella nem hagyta, hogy a félelem eluralkodjon rajtuk. A lány villámgyorsan a köténye mélyére nyúlt, s előrántott egy kis fa szelencét, amit az elbizakodott adószedők orra elé hajított.

A dobozka a köves mederhez csapódva pattant szét, s benne az erős, kormos fűszerpor csípős, sűrű felhőként terült el a szűk horhosban. A két hajdú vadul köhögve, szemeit dörzsölve tántorodott hátra, elengedve a zablát.

- Jó étvágyat a borsos falathoz, tekintetes vitéz uraim! - kiáltott vissza Mirella csípős kuncogással, míg a szekér zökkenve vágott át a szurdok száján.

A lovak patái alatt már újra keményebben kongott a föld. A szűk vízmosást maguk mögött hagyva kigördültek a védelmező tölgyesbe, ahol a fák közt áttetsző holdfény végre utat mutatott a menekülőknél.

98. A tölgyes oltalma

Mirella

A tölgyes hús csendjében a lovak horkantva lassítottak ügetésükön, amint Borda végre lazított a gyeplőn. A fák törzsei között átszűrődő holdfény csillogó szalagként rajzolta ki az erdei csapást. Mirella felkuncogott, miközben visszacsúsztotta a kiürült, kormos fa szelencét a köténye mélyére, s elégedetten porolta le ruhájáról a fűszermaradványokat.

– Remélem, a tekintetes hadnagy úr vitézei alaposan megjegyezték ezt a receptet – jegyezte meg pajkos mosollyal, s Borda felé pillantott. – A borsos áruért idén nem kérünk vámot, felajánlás volt a közjó érdekében.

Borda nem szólt semmit, de a szeme sarkában bujkáló apró ráncok elárulták elfojtott jókedvét. Hüvelykujjával a szekérbak szélére mutatott, ahol a két nehéz vasalt láda s a ponyva alá rejtett kelmék sértetlenül pihentek. A kettős padlórekesz biztonságban tartotta a szegény sorsú mészáros legkisebb fiának szánt orvosságokat s a dézsma elől eldugott maradék gabonát.

A fák lombjai mögött lassan feltűnt a régi mészégető kunyhó elhagyatott kőfala. A szekér zökkenőmentesen gördült be a lombkoronák alkotta természetes fedezék alá, messze a főúttól és a tüsszögő hajdúk elhibázott járőrétől.

Mirella könnyed mozdulattal ugrott le a bakról, hogy megvizsgálja a kerekek tengelyét.

– Egy darabig biztonságban vagyunk, Borda – mondta halk, de bizakodó hangon, s felnézett a csillagos égre. – Holnap hajnalban átsurranunk a folyó túlsó partján fekvő faluba, s meghehozzuk a didergőknek, ami nekik jár.